

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 2 (2289) 1994 SAUSIS-JANUARY 11

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Nedarysime - darys kiti

Jaunimas reiškia ateitį. Kas apie ją begalvotų — jaunų žmonių darbuotės įvaizdis neišvengiamas. Vieni su rūpesčiu, kiti net su baime šią tikrovę priima. Vyresniems vis lyg norisi ką įduoti, kad pasiėmę neštųsi, nes gal bus reikalinga.

PRIVAČIAIME gyvenime jaunų žmonių statoma ateitis, jei ir netokios struktūros ar spalvos — netaip jau ir kritiška, dažnai net pataisoma, apsižiūrėjus, atvėsus, patarimus įvertinus. Ir klaida ar nesėkmė paliečia mažą artimųjų giminų bei draugų būrelį. Kas kita, jei ateities kūrimo nesėkmės ištinka organizuotas jaunimo grupes, išpareigojusias tęsti tai, kas vyresniųjų padaryta, išsaugoti tai, kas ne nuo amžiaus ar naujų kartų priklausau, kas yra savaime ir nepriklausomai vertinga. Tų nepajudinamų didžiųjų vertybių aptarimai, nagrinėjimai ir su jomis santykių nustatymai vienokių ar kitokių būdų, pasirinktu ar įprastu metodu, paliečiami visose ideologinių organizacijų svarstybose. Kai kada net pasigirsta balsų, jog "šimtus metų" vis šnekame tą patį ir konkrečiai beveik nieko neįveikiame, kad gyvenimas ar žmogus bent kiek imtų keistis. Tai liūdnokas balsas, padvelkiantis aiškiai matoma tikrove. Tačiau ir apgaulinga. Pirmiausia todėl, kad kerta sparnus, kurie jaunimui reikalingi, nuteikia "realistiškai", negatyviai: negaishkite, nes nieko nepasieksite. O iš tikrųjų ką gi matome, atskleidę istorijos lapus? Gyvenimą kūrė, dirbo, kovojo, už laisvę ir tiesą žuvo, tautoms ir žmonijai vadovavo, šventais pavyzdžiais tapo žmonės, kurie pagal amžių būtu buvę ne per seni priklausyti Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai. Šiandieninis nusivertinimas greičiausiai kyla iš paprasto apsilaidumo ir siauražiūriškumo. Tiesa, yra galimybė tūnoti nieko neveikiant, bet reikia nepamiršti, kad tada už mus veiks kiti ir visa darys kaip jiems patinka. Nepriklausomybė atgavusi Lietuvą dar vos ketverių metų, o jau kiek daug tenai įvairaus žmogui ir tautai kenksmingo grupavimosi.

IR kokie platus jaunimo žygiams laukai! Aštuntasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas — istorinis. Prasidės 1994 m. liepos 12 d. Vilniuje, baigsis liepos 31 d. Anglijos Londone. Tarp smagių suėjimų, konferencijų, svarstybių ir studijų dienų — puiki atvanga Baltijos jūroje plaukiant laivu. Dvidešimties dienų renginys išlaidus, bet kaina mokama ne vien už asmeninius malonumus ar patyrimus. Atsimintina: jei mes nedarysime — darys kiti. Toji išvada turėtų lydėti kiekvieną kongreso programos dalį, kiekvieną dalyvio žingsnį. Kas bus tie kiti — gali būti ir per vėlu klausyti, jei užsimerskime, nematysime ir nenumatysime, jei apie tikrąsias vertybes galvosime tik kaip apie senovės liekaną. Lietuvos ateitis, išėjimas ateitis — štai kas turėtų rūpėti ir kongreso kalbėtojams, ir klausytojams, ir visiems dalyviams sugrįžus iš smagaus suėjimo, turėtų rūpėti visur ir visada. Tik šitaip rikiuotis reikalauja dabartiniai laikai — kas už plunksnos, kas už knygos, kas už įrankio ar net ginklo. Už visko, kas tik naudinga lietuviškos ateities kūrimui. Tautai, nespėjusiai nuo komunistinių sunkmečių atsipūsti, jau pranašaujamas išnykimas dėl per menko prieauglio. Ko vertos tada svarstybos, jei nieko nebus daroma, jei pritrūks drąsos pažūrėti tikrovei į akis. Ir vėl: nedarysime mes — darys kiti. Kas tokie? Gal Lietuvos kaimynai, šimtmečiais neįveikę, dabar tikisi, kad lietuviai patys tai padarys. Pavojai iš tikrųjų nemaži, jei tik žvelgiamė ir ateities horizontus. Jie kaip tik turėtų virsti paskatiniu veiklą pasukti teisinga kryptimi. Turėtų kelti ryžtą: neišnyksime nei mes, nei mūsų ainiai. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Jungtinių Tautų tarnyboje

Jungtinių Tautų taikos priežiūros tarnyba yra Kanados užsienio reikalų ministerio L. B. Pearsono idėja, jam 1957 m. laimėjusi Nobelio taikos premiją. Mat 1957 m. kai N. Chruščiovo tankai triuškinsio laisvės siekiančius vengrus Budapešte, Izraelio, Britanijos ir Prancūzijos kariai bandė atimti iš Egipto Sueso kanalą. Sovietų Sąjunga tada okupavo Vengriją, o izraelitai, britai ir prancūzai įstrigo diplomatinės pinklės prie Sueso. Iš jų juos išnarpiojo L. B. Pearsono pasiūlyti ir Jungtinių Tautų pirmą kartą nusistatę taikos bei pasitraukimo priežiūros kariai. Tad nenuostabu, kad kanadiečiai jau daug metų yra nuolatiniai tokios Jungtinių Tautų tarnybos nariai.

Nusivylimą atnešė dabartiniai įvykiai griūvančios Jugoslavijos Bosnijoje, nuo 1992 m. išaugę į pilietinį karą tarp serbų, kroatų ir musulmonų. Jungtinių Tautų taryba ten nusiuntė 12.000 karių, kurių 2.000 yra kanadiečiai. Oficialiai jie ten buvo atsiųsti užtikrinti badaujančių gyventojų aprūpinimą maisto gaminiais ir medicinos reikmenimis. Taryba, lig šiol priėmusi be-

veik tris dešimtis rezoliucijų, jomis neįstengė sustabdyti įsisibūvusio pilietinio karo bei jo atneštų Bosnijos gyventojų žudynių. Jungtinių Tautų kariai vis dar negali imtis jiems normaliose sąlygose numatyto taikos priežiūros darbo. Laikas bėga. Žuvusių skaičius jau yra pasiekęs apie 200.000. Jungtinių Tautų kariai mato vykstančias žudynes, bet neturi teisės įsijungti į kovas.

Kanadą labiausiai sukrėtė dienraščio "The New York Times" pranešimas, kad girti kariai gruodžio 22 d., prieš pat Kalėdas, nuginklavo vienuolika kanadiečių prie Sarajevo — Visoko tiekimo plano. Ešą tie kanadiečiai buvo apstumdę, apmušti ir pastatyti prie sienos, suvaizdinant jų sušaudymą. Šį incidentą pasmerkė Kanados ministras pirm. J. Chretienas, bet jį bandė sumenkinti krašto apsaugos ministras David Collette, atmesdamas JAV laikraščio paskelbtą kanadiečių karių egzekucijos inscenizaciją. Pasak jo, nuginklėtų kanadiečių serbai nebuvo pastatę prie sienos. Vėliau bet-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvos pensininkų ir invalidų socialinės apsaugos bei teisių gynimo koordinacinės tarybos nariai Vilniuje prie Seimo rūmų 1993 m. lapkričio mėn. demonstravo, protestuodami prieš valdžios veiklą socialinių teisių apsaugos srityje

SIBIRO TREMTINIŲ CHORAS atlieka lietuviškų ir partizaninių dainų koncertą prie Vytauto Didžiojo karo muziejaus Kaune 1993 m. rugsėjo 1 d. rusų kariuomenės iš Lietuvos pasitraukimo proga

Nuotr. K. I. Urbono

Žirinovskis - naujas Stalinas?

Jis lygintinas ne su fašistu Mussoliniu, nacių Hitleriu, o su gruzinu Stalinu

POVILAS ŽUMBAKIS

Stiprus V. V. Žirinovskio

pasirodymas Rusijos parla-

mento rinkimuose nustebo

Vakarų spaudą ir nugąsdino

politikus. Diplomatai pra-

dėjo aiškintis, kodėl nesu-

okė jo populiarumo. Daugiausia

nukentėjo rusų politikos "eks-

pertai" Vakaruose, kurie net

nesapnavo tokių rezultatų.

Rezultatams pradėjus aiš-

kėti, Vakarų spauda, radijo ir

TV žurnalistai V. V. Žirinovs-

kį pradėjo lyginti su A. Hitle-

riu. Nes, pagal juos, šis "rusas"

turįs daug bendrų savybių su

A. Hitleriu. Tiek A. Hitleris,

tiek V. V. Žirinovskis jautėsi

gyvenimo nusikrauti: abu turi

norą vadovauti svetimam kra-

stui, ne savam (A. Hitleris la-

bai norėjo būti vokiečiu, nors

gimė Austrijoje... V. V. Žiri-

novskis gimė Kazachstane, ta-

čiau yra įsitikinęs, kad taps

Rusijos prezidentu); abu neto-

leruoja tautinių mažumų; abu

nemėgsta ir nepasitiki svetim-

taučiais; abu linkę valdyti jė-

ga, baime, grasinimais. A. Hit-

leris praktikoje įrodė, o V. V.

Žirinovskis kalbomis, kad tole-

ruoja žudynes; abu nori pra-

plėsti savo kraštų sienas — bet

kokių būdu užimti kaimynų že-

mes Rytuose ir Vakaruose; abu

geri kalbėtojai — moka už-

burbti mases savo kalba; abu

aršūs antisemitai ir antikrikš-

čionys.

Vakarų spauda daugiausia

ir kartojta tų dviejų diktato-

rių — A. Hitlerio ir V. V. Žiri-

novskio asmenines savybes:

žmogaus teisių negerbimą,

ypač antisemitizmą ir, žino-

ma, jų fanatišką tautiškumą.

Iškylus asmenybei su panašio-

mis savybėmis, jis tuoj pat yra

pradedamas lyginti su A. Hitle-

riu, suteikiant jam fašisto var-

dą. Net Saddam Husseiną —

Irako žudiką prezidentas,

G. Bush ir spauda lygino su

juo.

Bet kuo gi skiriasi draugas

J. Stalinas nuo šių nemalonių

tipų? J. Stalinas irgi gimė ne

Rusijoje, o Gruzijoje. Jis taip

pat nesiskaitė su jokiomis

žmogaus teisėmis, valdė jėga,

baime, žudynėmis, žiaurumu

ir tautžudyste. Lygiai, kaip

ir A. Hitleris, J. Stalinas

nemėgo žydų, krikščionių ir

tautinių mažumų, kurias jis

įvardavo. Reikia prisiminti,

kad rusų krašte antisemitiz-

mas buvo išplitęs žymiai la-

biau, negu vokiečių tarpe

prieš karą. J. Stalinas buvo

nacionalistas fanatikas, kaip

ir A. Hitleris. J. Stalino tauta

— bolševikų tauta.

Įgavęs valdžią, A. Hitleris

bandė išnaikinti žydų ir či-

gų tautą. J. Stalinas neatsili-

ko. Pastarasis bandė išnaikinti

visą eilę tautų ir sumindinti

užimtus kraštus. J. Stalinui

seksėsi geriau. Jis valdė ilgiau,

terorizuodamas Rusiją ir Vi-

durio Europą. Kadangi J. Sta-

linas turėjo daugiau laiko ir

pritariančių vakariečių, ypač

spaudos ir akademikų tarpe,

jo nuodėmės, nors skaičiais

žymiai pralenkiančios A. Hit-

lerio, nebuvo taip minimos.

Komunistai žudikai prieš ka-

rą, jo metu ir po karo buvo už-

miršti tarptautinių teisių.

Jiems nebuvo pradėtas Niurn-

bergo tipo teismas. Ir šian-

dien jų niekas negaudo ir ne-

baudžia... Jie miršta savo

purvinose lovose — daugiau-

sia nuo degtinės...

Kadangi V. V. Žirinovskis

sakosi norįs perimti Rusijos

valdžią ir atgaivinti Rusijos

— Sovietų Sąjungos imperiją,

ar nebūtų logiška lyginti jį

su J. Stalinu, valdžiusiu tą pa-

čią teritoriją, o ne su A. Hit-

leriu, kuris buvo svetimo kra-

što diktatorius? O kodėl gi ne-

lyginti jo su abiem žudikais?

Kur yra paslėpta ta stebuklin-

ga lazdele, kuria tik pamojus,

žmogus tampa fašistu? Nesvar-

bu, kad jis yra bolševikas ir

nori atstatyti komunistinę ve-

rgijos imperiją? Ne nacių ar fa-

šistų kraštą, o seną komunist-

inę imperiją?

Atsakymas per sudėtingas

trumpam komentariui, tačiau

pažymėtina pastebėti, kaip,

besinaudodami analoginiu pa-

lyginimu, Vakarų žurnalistai

ir komentatoriai išreiškia sa-

vo gilią simpatiją kairiesiems.

Dešimtmečiais Vakarų žur-

nalistai palankiai ir švelniai

rašo apie komunistus — bolš-

evikus, net pakrikštydami juos

marksizmo vardu, vietoj komu-

nizmo. Net ir po to, kai A. Sol-

ženicinas priminė pasauliui

gulagų genocidą ir komunistų-

bolševikų nežmonišką elgesį.

Reikia pastebėti, jog daugė-

lis vakariečių akademikų ir

žurnalistų, mūsų progresyvių

intelektualų, patys buvo lin-

kę į kairę. Tiek palinkę, jog

kartais net bandė pralenkti

komunizmą iš kairės...

Net tuo metu, kai sovietų

komunistai bandė išžudyti

Ukrainos gyventojus vardan

ekonominės reformos, kai žu-

vo tarp 6 ir 10 milijonų nekai-

baudžia... Jie miršta savo

purvinose lovose — daugiau-

sia nuo degtinės...

Kadangi V. V. Žirinovskis

sakosi norįs perimti Rusijos

valdžią ir atgaivinti Rusijos

— Sovietų Sąjungos imperiją,

ar nebūtų logiška lyginti jį

su J. Stalinu, valdžiusiu tą pa-

čią teritoriją, o ne su A. Hit-

leriu, kuris buvo svetimo kra-

što diktatorius? O kodėl gi ne-

lyginti jo su abiem žudikais?

Kur yra paslėpta ta stebuklin-

ga lazdele, kuria tik pamojus,

žmogus tampa fašistu? Nesvar-

bu, kad jis yra bolševikas ir

nori atstatyti komunistinę ve-

rgijos imperiją? Ne nacių ar fa-

šistų kraštą, o seną komunist-

inę imperiją?

Atsakymas per sudėtingas

trumpam komentariui, tačiau

pažymėtina pastebėti, kaip,

besinaudodami analoginiu pa-

lyginimu, Vakarų žurnalistai

ir komentatoriai išreiškia sa-

vo gilią simpatiją kairiesiems.

Dešimtmečiais Vakarų žur-

nalistai palankiai ir švelniai

rašo apie komunistus — bolš-

evikus, net pakrikštydami juos

marksizmo vardu, vietoj komu-

nizmo. Net ir po to, kai A. Sol-

ženicinas priminė pasauliui

gulagų genocidą ir komunistų-

bolševikų nežmonišką elgesį.

Reikia pastebėti, jog daugė-

lis vakariečių akademikų ir

žurnalistų, mūsų progresyvių

intelektualų, patys buvo lin-

kę į kairę. Tiek palinkę, jog

kartais net bandė pralenkti

komunizmą iš kairės...

Net tuo metu, kai sovietų

komunistai bandė išžudyti

Ukrainos gyventojus vardan

ekonominės reformos, kai žu-

vo tarp 6 ir 10 milijonų nekai-

baudžia... Jie miršta savo

Savaitė Lietuvoje

Lietuvos narystė NATO organizacijoje

ELTOS pranešimu, Lietuvos respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas oficialiu pareiškimu kreipėsi į NATO generalinį sekretorių Manfred Werner priimti Lietuvos respubliką į Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją, pagal Lietuvos seimo 1993 m. gruodžio 23 d. rezoliuciją. Prezidentas savo laiške rašė:

"Lietuva teigiamai vertina iniciatyvą 'Partnerystė vardan taikos'. Kartu tikimės, kad NATO šalių viršūnių susitikimas sausio 10-11 d.d. atvers NATO duris Vidurio bei Rytų Europos šalims, ir bus surastas būdas partnerystei palaipsniui pakeisti narystę.

Mes visiškai suvokiame, kad šiuo pareiškimu Lietuva pradeda naują sudėtingą ir atsakingą suartėjimo su Europos Sąjunga ir NATO etapą, pareikalaujantį ryžto, naujų sprendimų ir nemažų materialinių išteklių. Manau, kad daug kas paaiškęs po mano vizito į Briuselį, numatyto 1994 m. sausio 27 d.

Ši Lietuvos pozicija dėl narystės NATO nėra nukreipta prieš kaimynines... šalis. Mes, kaip ir anksčiau, pasisakome už glaudų Baltijos šalių bendradarbiavimą visoje srityse, taip pat ir gynybos, už saugumo ir stabilumo tvirtinimą visame Baltijos jūros regione".

Laiškas JAV valstybės sekretoriui

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys išsiuntė laišką JAV valstybės sekretoriui Warren Christopher, kaip skelbia ELTA, teigdamas, jog Lietuva siekia glaudaus bendradarbiavimo bei JAV pagalbos valstybinio saugumo ir gynybos srityse, stiprinant ekonomikos reformas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Nyksta Lietuvos Jeruzalė

"The Baltic Independent" š. m. spalio 1-7 d.d. laidoje rašo:

"Vilniaus žydų 'šetel' su bombarduotas Antrojo pasaulinio karo metu ir susprogdintas sovietiško miesto planuotojų dingo prieš pusę šimto metų. 'Apie 90% namų galima buvo išgelbėti' – galvoja Vilniaus žydų muziejaus istorikas Henrikas Agranovskis. Po intensyvaus 1950 ir 1960 metų perstatymo buvę gyventojai, kaip Abraham Karpinovič, negali savo gatvės atpažinti. (...) 'Gatvė man tapo visai svetima' – sako jis žiūrėdamas į imponantiškus keturių aukštų stalinistinius pastatus, kurie stovi geto vietoje. Žingsniuodamas nauju asfaltu 67 metų amžiaus rašytojas, kurio šeima žuvo Holokausto metu, supranta, kad jis 'negali atidaryti čia jokių durų'. Jis čia yra svetimas žmogus. (...)

'Žydų problema Vilniuje tapo išspręsta' – sarkastiškai sako Abraham Karpinovič. Šiandien tik apie 5.000 žydų gyvena Lietuvoje, palyginus su 240.000 prieš Antrąjį pasaulinį karą. Vilnius prarado savo Lietuvos Jeruzalės statusą. Nežiūrint atidaryto žydų kultūros centro, 'košer' restorano ir žydų vaikų darželio, bendruomenė yra laikoma mirstančia.

'Dauguma žydų sėdi ant savo lagaminų', – prieš trejus metus pasakė buvęs bendruomenės pirmininkas Grigorijus Kanovičius. Prieš kelias dienas ir pats garsusis žydų rašytojas išvyko į Pažadėtąją žemę.

Apie G. Kanovičiaus atsivertimą su Lietuva "Kurier Wilenski" rugsėjo 18 d. laidoje rašo:

"64 metų amžiaus rašytojas yra daugelio romanų, pasakojimų, kino filmų scenarijų, scenos veiklų ir vaikams knygų autorius. Svarbiausieji jo kūriniai yra trilogija ir kitos apysakos apie Lietuvos žydus, jų likimą, apie hitlerinės okupacijos metus. Per atsivertimą vakariene jis pasakė, kad palikti gimtąją žemę yra jam skaudžiausias ir tragiškiausias jo gyvenime įvykis, ypač todėl, kad Kanovičių giminė išgyveno Lietuvoje 220 metų nuo savo atsikraustymo iš Balkanų į Lietuvą. 'Esu likimui dėkingas, kad gimiau ir išaugau Lietuvoje. Čia buvo ir liks mano namai, aš tik išvykstu iš vieno namų į kitus', – pasakė rašytojas".

LDDP silpnėja?

Rusų kalba Niujorke leidžiamas dienraštis "Novoje Ruskoje slovo" š. m. spalio 15 d. laidoje išspausdino ilgoką straipsnį apie Lietuvos-Rusijos santykius. Apie dabartinę padėtį Lietuvoje dienraštis rašo: "Pusę metų valdžioje išbuvusi Brazausko komanda šiek tiek pakeitė padėtį krašte, tačiau, kad galutinai sustiprinti savo poziciją, būtinai reikėjo parodyti stebuklą. Visgi ilgai laukiamo lito įvedimas ir infliacijos lygio ligi 3% sumažinimas nebuvo priimti kaip stebuklai, greičiau atvirksčiai: liepos mėn. socio-

loginiai apklausinėjimai parodė, kad jeigu šiandien būtų rinkimai, tai valdančioji partija būtų stipriausia, bet netgi su savo dabartiniais sąjungininkais (socialdemokratai, lenkų frakcija ir Bobelis, J.B.) negautų pakankamo mandato skaičiaus, kad galėtų parlamentą kontroliuoti".

Šležiaviui visados šilta

"The Baltic Independent" š. m. spalio 8-14 d.d. laidoje rašo: "Lietuviai su vilnimi šiuo metu laukia šalto oro. Turint galvoje šilto vandens stygį ir aplamai vėsų klimatą namuose ir įstaigose, tai atrodo keista. Paaškinimas yra paprastas: valdžia turi pakankamai pinigų apšildyti kraštą visą žiemą, bet tik nuo tada, kada šalčiai tikrai prasišals. Dabar valdžios meteorologai jau užregistravo oro atšalimą, ir lietuviai džiaugiasi šiluma, kuri ligi šiol buvo tiekama tik svarbioms patalpoms, pvz. salei, kurioje dviejų metų ūgio Lietuvos ministeris pirmininkas Adolfas Šležiavičius mėto (kamuoli) į krepšį".

Želigovskis "išvaduoja"

Toks Lietuvos filatelistų sąjungos išleistas vokas labai suerzino lenkų spaudą, kuri suterkina, kad Hitleris ir Stalinas buvo Lietuvos okupantai, tačiau generolas Želigovskis buvęs Vilniaus išvadotojas. Savo laiku išvadotojas buvo skelbiamas ir Hitleris su Stalinu. J.B.

Žirinovskis...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tų žmonių, garsiausio Vakarų laikraščio "The New York Times" žurnalistas, tuo metu gyvenęs Ukrainoje ir daug rašęs iš ten, nepastebėjo ir nematė to nežmoniško bado. Nenorėjo pastebėti, jog "draugas" "dėdė J. Stalinas" bandė sunaikinti ukrainiečių tautą (nors kai kurie mano, kad jis bandė išžudyti tik turtinguosius. Atrodo, kad tai, pagal juos, sumažina J. Stalino nuodėmes).

Idomu, jog žurnalistai lygina pusiau žydų kilmės V. V. Žirinovskį su A. Hitleriu. Rašoma, kad pačių žydų antisemitizmas yra dar niekšiškesnis, negu nei žydų. Tai suprantama, nes tas, kuris teršia savo lizdą, yra išgama ir jį galima išmesti iš to lizdo. Bet ar V. V. Žirinovskio lyginimas su A. Hitleriu nėra jo tikrojo veido užmaskavimas? Vladimiras nori net sudaryti sutartį su vokiečių ekstremistais neonaciams, kaip anais laikais J. Stalinas planavo pasidalinti Rytų Europą su savo mėgstamu Adolfu, ne kaip fašistas, bet kaip partneris.

Toks neiškus ir klaidinantis, bet vienbalsis V. V. Žirinovskio lyginimas su fašistu, o ne komunistu ideologu, yra gąsdinantis reiškinys. Kol mūsų intelektualai ir politikai neatsisibūs, kol nepripažins, jog nėra skirtumo tarp A. Hitlerio nacionalinio fašizmo ir J. Stalino bolševikinio tautinio komunizmo, tol Rusijos kaimynystė mums bus pavojinga. Maskva, Vašingtonas ir Vakarų Europa, bandydami nuraminti V. V. Žirinovskio rėmėjus, jau šiandien stengsis įtikti jų normas, nekreipdami dėmesio į tikrus motyvus. O tie norai, A. Hitlerio ar J. Stalino tipo, mūsų tautai kelia labai rimtą pavojų.

Lietuvoje išleista pašto ženklų serija Sv. Tėvo Jono-Pauliaus II vizitui paminėti

Nuotr. Alf. Laučkos

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vidurio pavyko sumažinti nusikalstamumą augimą, ministeriai nustačius darbo gaires, įsteigus specializuotus dalinius bei priėmus pareigūnų darbą palengvinančių įstatymų.

Pasak socialinės apsaugos ministro Mindaugo Stankevičiaus, praeitais metais gyventojų realios pajamos augo greičiau negu infliacija: kainos išaugusios 2,7 kartus, atlyginimai biudžetinių įstaigų tarnautojams – 2,9, o pensijos – 3 kartus. Jis tikisi 1994 metais dar labiau sulėtinti bendrųjų skaičiaus augimą.

LLF liko politiniu judėjimu

Gruodžio 22 d. "Lietuvos rytas" pranešė, kad Latvijos liaudies frontas šeštame savo suvažiavime nutarė nusteigti partijos, bet likti politiniu judėjimu. LLF pirmininkas U. Augstkalnis sakė, kad "dabar svarbiausia – suvienyti Latvijos nacionalines jėgas".

"Lietuvos rytu" paskelbtas Baltijos jūros šalių konferencijos Gdanske nutarimas Latvijoje sudaryti erdves planavimo projektą. Nuspręsta paruošti modelį zonoje, kur Latvija ribojasi su Lietuva ir Gudija. Uždavinys būtų "sukurti balansuotą aplinką, kur ekonominė plėtra būtų derinama su aplinkos apsauga, ieškoti būdų, kaip sumažinti nedarbą, įtraukti į šį projektą gretimas valstybes – Lietuvą ir Baltarusiją". Latvijos vyriausybė jau paskyrusi lėšų tos srities planavimui ir pradėjusi darbą savivaldybėse.

Socialiai remtinų gyventojų protestas

Lietuvos respublikos prezidentui A. Brazauskui, ministeriui pirmininkui A. Šležiavičiui ir seimo pirmininkui Č. Juršėnui pareiškimą pristatė Lietuvos pensininkų ir invalidų socialinės apsaugos ir teisių gynimo koordinacinė taryba (pirmininkas V. Andrijauskas), pritariant Lietuvos Jungtinių Tautų organizacijos žmogaus teisių gynimo skyriui (pasirašė prof. A. Dumčius). 1993 m. lapkričio 16 d. kreipimasis pasirašiusieji susirūpinę Lietuvos vyriausybės vykdoma pragaistinga socialine-ekonominė politika ir nesirūpinimu socialiai remtinų gyventojų padėtimi. Rašte pabrėžiama

rių atvejo, negali sakyti, kad jam nesiseka".

Jelcinas reaguoja į pareiškimą

Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko prašymas priimti Lietuvą į NATO organizaciją susilaukė griežto pasisakymo iš Rusijos prezidento Boriso Jelcino. Sausio 5 d. ELTOS pranešimu, jis paskelbė, jog "noras stoti į tarptautines organizacijas yra pripažinta nepriklausomų valstybių teisė. Demokratinė Rusija gerbia tokias teises. Tačiau kai kurių šalių, tarp jų ir Lietuvos respublikos, skubėjimas tapti karinės politinės sąjungos naremis negali nekelti nerimo". Jis apgailestauja, kad plečiasi blokų sistemos tendencija, kuri jo manymu "prieštarauja skelbiamiems ketinimams kurti tarpusavio santykius, remiantis pasitikėjimu, partnerystės ir pusiausvyros principais".

Jo nuomone, NATO išplėtimas, priimant naujas nares, "sukels neigiamą Rusijos viešosios nuomonės reakciją, skatins nepageidaujamą nuotauki stiprėjimą". Jis gali destabilizuoti karinę politinę padėtį.

Apie tai rašoma ir "The Toronto Sun" dienraštyje sausio 6 d. laidoje. JAV pareigūnai stengiasi nekludyti nei Rusijos, nei Rytų Europos interesams. Clintono administracija siūlo duoti buvusiesiems Varšuvos sutarties karams tam tikros karinės paramos ("military cooperation"), su galimybe stoti pilnateisiais nariais kada nors ateityje.

"The Toronto Sun" pranešimu, nors Lietuva paskelbė savo sprendimą nepasitarsu su Latvija ir Estija, manoma, kad daugelis trijų Baltijos šalių gyventojų tikisi, jog narystė NATO organizacijoje užgarrantų jų nepriklausomybę ir sustiprintų ryšius su Vakarais. RSJ

Su liūdesiu pranešame, kad

a.a. Sofija Semežienė-Juozaipavičienė (Augaitytė),

sulaukusi 77 m. amžiaus, mirė Sudbury, Laurentian ligoninėje, 1994 m. sausio 7 d., penktadienio rytą. Vėlonė – mylima žmona Petro Semežio, mirusio 1983 m. ir vėliau Antano (Tony) Juozaipavičiaus iš Sudbury; mylima duklė jau mirusių Jono ir Marijos Augaičių. Vėlonė turėjo tris brolius ir vieną seserį Lietuvoje.

Buvo pašarvota Jackson & Barnard laidotuvių namuose, 233 Larch St., Sudbury, Ont. Laidotuvių Mišios atšautos 9.30 v.r., Christ the King šventovėje. Palaidota 1994 m. sausio 10, pirmadienį, Parklawn kapinėse Sudbury, Ont.

A+

EMILIJAI LENGNIKIENEI

mirus,

liūdinti vyrą ERNESTĄ LENGNIKĄ, "Talkos" kredito kooperatyvo steigėją bei ilgametį pirmąjį valdybos išdininą ir vedėją, dukrą DANUTĘ, vaikaičius ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame skausmo valandoje –

"Talka" lietuvių kredito kooperatyvo valdyba, komitetai ir tarnautojai

A+

JUSTINAI NAUSĖDIENEI

mirus,

paskolų komisijos nariui ALGIUI, jo šeimai ir giminėms bei artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą –

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

A+

ANTANUI DILKUI

mirus,

jo žmonai ZOSEI, dukterims – BIRUTEI, RASAI ir sūnui KĖSTUČIUI bei visiems giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Petronėlė ir Jonas Vegeliai

A+

RIMUI STRIMAIČIUI

mirus,

žmonai GRAŽINAI, dukroms ir visiems giminėms gilią užuojautą reiškia –

Toronto lietuvių golfo klubas

A+

RIMUI STRIMAIČIUI

mirus,

žmoną GRAŽINĄ, dukras – SANDRĄ, CINDY ir LYDIJĄ, mamą, brolių su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Kun. Algimantas, Rūta ir Rita Žilinskai
Loreta ir Andrius Dalindos

A+

RIMUI STRIMAIČIUI

mirus,

gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai, dukrom, motinai, broliui ir kitiems giminėms –

Algis Žutautas
K. B. S. D. Žutautai

BRANGIAI MAMYTEI

A+

ERIKAI ŠERNIENEI

iškeliavus amžinybėn,

dukras – ALDONĄ ŠVARCHIENĘ ir IRENĄ MEIKLEJOHN, sūnus – GYTĮ ir VALENTINĄ ŠERNUS, jų šeimai ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir jungiuos liūdesy –

Vanda Šepetienė

A+

VLADUI KYBARTUI

mirus,

giliai užjaučiame žmoną LIONĘ, brolius – STASĮ ir ALFĄ, dukras – BIRUTĘ ir JÜRATĘ, sūnus – ALGĮ ir ANTANĄ bei visas jų šeimai ir kartu liūdime –

B. S. Ignatavičiai
Ž. S. Ignatavičiai

Amžiną atilsį duok,
Viešpatie, mirusiems.

P A D Ė K A

A+

GERTRŪDAI JONAITIENEI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai dėkojame visiems, pareiškusiems savo užuojautą ir pasidalinusiems su mumis skausmu šią liūdesio valandą.

Labai ačiū visiems, kurie dalyvavo apeigose ir laidotuvėse, atvykusiems iš toli ir arti palydėti Gertelės paskutinėje kelionėje į Šv. Jono lietuvių kapines Anapilyje.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms ir šeimos draugams už maldas, gėles ir visokeriopą lietuvišką pagalbą. Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, poniams už pyragus ir visiems, prisidėjusiems savo gėrąsirdiškumu ir liūdesiu.

Tegu Aukščiausiasis Jus visus lydi savo malonės šviesoje.

Nuliūdę – vyras Jonas,
broliai – Kazimieras Račiūnas, JAV,
kun. Pranas Račiūnas, Lietuva
Jurgis Račiūnas, Druskininkai

Knygų rėškla
"SAMOGITIA"
meniška įriša
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

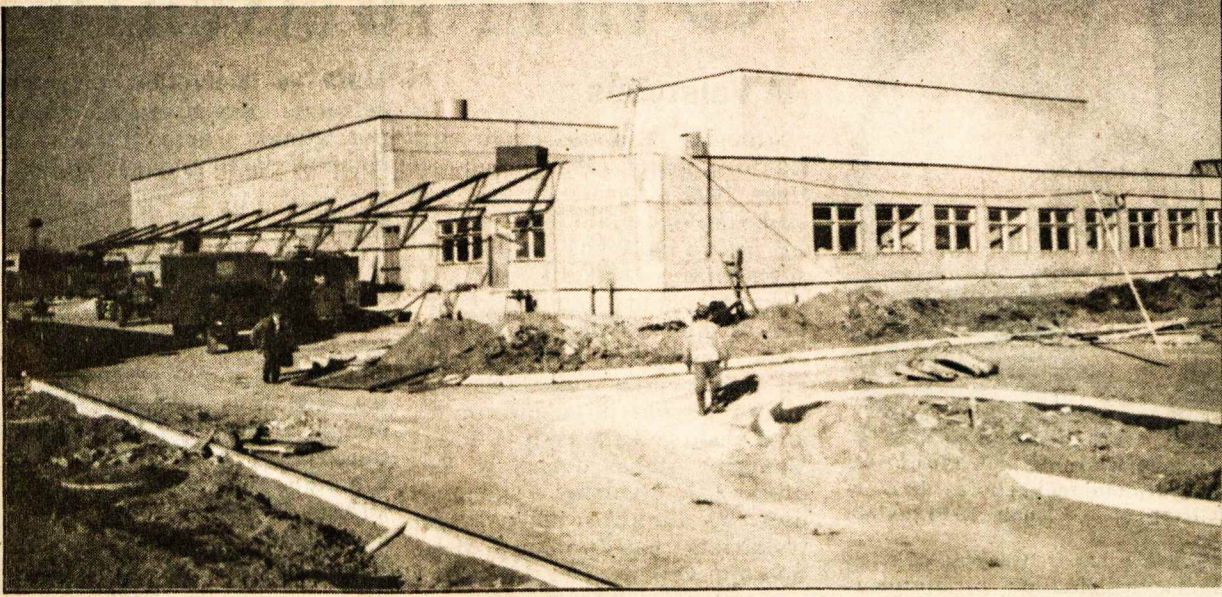
Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St. 278-7648

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2557 Finch St. W. 747-3133

Turner & Porter

ADOMO JAKŠTO SPAUSTUVĖ Kaišiadoryse jau baigiama įrengti. Baigiamiesiems darbams dar trūksta 120.000 JAV dolerių. Kanados lietuviai iki šiol yra suaukoję 62.000 JAV dolerių. Viso pastato kaina – apie 750.000 JAV dolerių. Nuotrauka daryta 1993. X. 25

Iš raudonosios ideologijos pozicijų?

Atšiaurios sutiktuvs antrosios mano knygos apie Lietuvos partizanus „Motinėle, auginai“

ANTANINA GARMUTĖ

Sunkiai skynėsi kelią pas skaitytoją antrąjį mano knyga apie rezistenciją „Motinėle, auginai“. Pagaliau ji išspausdinta. Prieš trejetą metų mano knygos „Išėjo broliai“ pasirodymas Lietuvoje buvo sutiktas absoliučia tylą. Tikiai užsienio lietuvių spaudoje teko skaityti nemažą pluoštą recenzijų. Neabejoju, kad ir apie antrąją knygą tautiečiai atsilieps. Todėl norėčiau papildyti būsimų recenzentų žinias apie knygos pirmuosius žingsnius tėvynėje.

Knyga per knygynus neplatinama dėl uždedamo antkainio. Ačiū mūsų žmonėms: jie buvo neabejingi šiai knygai – kaip knygnešių bitelės pasklidę po visus Lietuvos kampelius.

Neabejinga buvo ir „Tremtinio“ vyr. redaktorė Vanda Poderytė. Gruodžio 4 d. įvykusioje Lietuvos politkalinių ir tremtinių sąjungos visų skyrių pirmininkų konferencijoje ji išskėlė mano knygą rankoje ir pasakė triškinančią kalbą. (Kadangi aš toje konferencijoje nedalyvavau, apie kokią nors polemiką nebuvo nė kalbos. „Peilis į nugarą“ – pasak dviejų tarybos narių). Žmonės patylėjo. Jos kalbos esmė buvo maždaug tokia: knyga esanti labai gera, bet... juo tolyn, juo blogyn, nes laikoma lietuvių kalbos normų – net partizanų slaptyvardžių imami į kabutes! Viskas suvelta, jau tokios nekvalifikuotos redaktorės ir t.t. Klausytojams susidarė įspūdis, jog tokios prastos knygos ne tik pirkti, bet ir į rankas imti neverta.

Tad kokios gi tos nurodytos „pagrindinės“ mano klaidos ir kas tos „nekvalifikuotos“ redaktorės?

Perduodamą informaciją vertinu pagal pasirinkto metodo tikslumą. Aš ir pirmoje, ir antrąjį savo knygoje slaptyvardžiams žymėti pasirinkau kabutes. Nedidelės apimties darbuose be jų galima išsiversti, painingos nebus. Tačiau ką daryti, kai minimi šimtai ir tūkstančiai partizanų, kurių kartais tik slaptyvardžiai žinomi? Paimkime pavyzdžius iš mano knygos:

... „Berniukas su dviračiu surado „Vilką“ ir pranešė apie brolio žuvimą“ (96 p.). Nepanaudojus kabučių, galima suabejoti, ar berniukas surado gyventoją Vilką, ar partizaną.

... „nušovė ten du – „Vytuką“ ir „Ramunę“ (23 p.). Kokią prasmę turės „Leitenantas“ be kabučių sakinio pradžioje? „Viesulas pasuko Aukštadvario link“? O jeigu naudojamos dvi pavardės (Juozaitis-Juknaitis, 156 p.) – kuri iš jų slaptyvardis? Štai du partizanų vardai: Jonas Žemaitis – „Vytautas“ ir Vladas Montvydas – „Žemaitis“. Tos patios V. Poderytės leidybinės grupės redaguotoje knygoje „Šitą imkite gyvą“ jie sumaišomi. Juk Vilniuje buvo sušaudytas ne „Žemaitis“ – Vladas Montvydas, bet Žemaitis – „Vytautas“.

Manychiau, jog nieko smerktino, jei autorius stengiasi išsireikšti, kiek galėdamas, tiksliau. Beje, ši slaptyvardžių žymėjimo būdą naudojo ir K. Girnius.

O apybraižų tekste, sakinio gale, skliausteliuose nenurodžiau panaudotos literatūros šaltinio numerio todėl, kad nenorėjau perkrauti teksto. Tų šaltinių ne tiek daug,

kad skaitytojas nesiorientuotų, be to, ši knyga nėra specifinis mokslinis veikalas. Kitų smulkmenų neminėsiu.

Kas redaktorės? Čia skaitytoji bus įdomiau.

Birutė Jonelienė – Sibiro tremtinių, partizanų ryšininkų dukte. Ji yra baigusi Vilniaus universitetą. Nuo Atgimimo pradžios dirba patriotinėje spaudoje (Prienuj raj. „Gėlupis“), bendradarbiauja užsienio lietuvių leidiniuose („Tėviškos žiburiai“, „Į laisvę“). Toronte gyvenanti dr. Marija Arštikaitytė-Ulecekienė rašo: „... 113 nr. išspausdintas Jonelienės straipsnis... turėtų būti mokyklų vadovėliuose“ („Į laisvę“, 1993, 116 nr.).

Antroji redaktorė – Zita Guogienė yra baigusi tą pačią lietuvių kalbos bei literatūros specialybę Vilniaus universitete maždaug tuo pačiu metu, kaip ir V. Poderytė. Buvo ilgametė moksline redaktorė Architektūros ir statybos institute. Šiuo metu Zita Guogienė moko lietuvių kalbos ir literatūros Universiteto studentus ir būsimuosius policininkus.

1984 m. lapkričio 23 d. savaitraštyje „Kalba Vilnius“ Vanda Poderytė rašė apie savo veiklą: ji tikrina Pasvalyje, kaip laikomasi TSKP CK nutarimo „Gerinti partinį vadovavimą komjaunimui ir didinti jo vaidmenį komunistiškai auklėjant jaunimą“. Ji lankėsi Pasvalio LKP rajono komitete ir davė nurodymus, kaip stiprinti partinės organizacijos ideologinį darbą.

1985. 04. 05 dienos „Kalba Vilnius“ savaitraštyje savo straipsnyje „Gamyklos radijas“ drg. V. Poderytė, patikrinusi Kauno A. Šiaučiuonaitės gamybinio susivienijimo radijo veikia, ypač teigiamai įvertino apybraižas apie Didžiojo tėvynės karo dalyvius. Toks 1941 m. į Lietuvą su komjaunimu siunčiamas atvykusio Prokopijaus Ozerovo paveikslas. „Lieka tik džiaugtis, kad radijas sugeba parodyti tokius žmones kaip pavyzdį!“ – rašė V. Poderytė.

Kitas išsamus drg. V. Poderytės straipsnis „Šiandieninė Vatikano veikla“ („Kalba Vilnius“, 1984. 12. 21) kvalifikuotai, iš marksistinių pozicijų įvertina „Akiračio“ laidų ciklą apie reakcingą Vatikano veiklą. Čia kalbama ir apie sufabikuotą koncepciją dėl

žmogaus teisių, ir apie privatinės nuosavybės prieštaravimus, ir apie dvasininkus-ekstremistus, pelnytus baismus ir t.t. O štai Šventąjį Sostą V. Poderytė ima į kabutes turbūt kitokia prasme negu aš – partizanų slaptyvardžius?

Kaip drg. V. Poderytė sekėsi darbuotis kituose to paties ideologinio fronto baruose, nesidomėjau. Vaizdas pakankamai aiškus. O savoje knygoje aš, be kita ko, nuvainikavau bene dešimtį raudonųjų korespondentų, arđziusių žmonių gyvenimus. Be abejonės, nelengva, persėdus į kitos ideologijos roges... Nelengva. Tai įvairiu metu yra pastebėję ir laikraščio „Tremtinys“ skaitytojai.

Tokie faktai.

Raudonojo maro bacilos tebeklesti Lietuvos žmonių sąmonėje. Ratukai sukasi. Viskas logiška. Būtų keista, jeigu šiandien Lietuvoje būtų kitaip.

OPOZICINIŲ PARTIJŲ PAREIŠKIMAS dėl nepaprastosios padėties įstatymo

Lietuvos respublikos Seime pradėtas priiminėti įstatymas „Dėl nepaprastosios padėties“. LDDP frakcijos balsais jau priimti šio įstatymo straipsniai yra iššūkiai Lietuvos Respublikos konstitucinei santvarkai.

Nepaprastosios padėties įstatymu LDDP susidaro sąlygas vien savo frakcijos sprendimu sustabdyti esminių konstitucijos nuostatų veikimą, bet kokių „grėsmės visuomenės rimčiai“ pretekstu pažeisti pagrindines žmogaus teises ir laisves, įvesti savo partijos diktatūrą su tariamai teisėtais prievartos veiksmais.

Mes pabrėžiame, kad Tautos ir kiekvieno piliečio teisės priešintis bet kam, kas kėsina į konstitucinę santvarką, yra neatimama.

Saulius Pečeliūnas,
Lietuvos demokratų partija
Povilas Katilius,
Lietuvos krikščionių demokratų partija
Viktoras Makoveckas,
Lietuvos liberalų sąjunga
Valentinas Šapalas,
Lietuvos nepriklausomybės partija
Rimantas Smetona,
Lietuvių tautininkų sąjunga
Vytautas Landsbergis,
Tėvynės Sąjunga (Lietuvos konservatoriai)
Vilnius, 1994 m. sausio 5 d.

Jaunimo blaivybės sąjūdis „Spindulėlis“

Jaunimo blaivybės sąjūdis savo veiklą pradėjo 1985 m. kovo 8-9 d.d. Garliavos (netoli Kauno) vaikų muzikos mokykloje. Po dviejų metų sąjūdžiui priklausė 47 Garliavos mokyklų mokiniai, su kuriais buvo plečiama blaivybės veikla ir leidžiamas laikraštis „Sąjūdis už visišką blaivumą“. Mokiniai kvietė į abstinentų sąjūdį savo draugus, o taip pat jų tėvus garbės nariais.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvii namu)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Tuo metu antialkoholines reformas skelbė M. Gorbačiovas. Garliavos mokyklos direktorius L. Galvydis pritarė tokiai mokinių veiklai, ir per dvejus metus visiškai netrukė mokykloje plėsti blaivininkų sąjūdį. Po to pabūgo, kaip rašoma „Spindulėlio“ sąjūdžio pranešime, kad blaivybės sąjūdis gali sutrukdyti tęsti senas mokyklos tradicijas. Jis pradėjo trukdyti blaivybės veiklai. Bet 1987 m. ir pats turėjo iš mokyklos pasitraukti.

Jaunimo blaivybės sąjūdis nerėjo skleisti savo aplinkoje gerį, būti bent spindulėliu. Tokiu būdu gimė sąjūdžio naujas vardas „Spindulėlis“. Jis, įveikęs pirmąsias kliūtis, vis stiprėjo. Jo nariai sąjūdžio vadovai pradėjo rašyti pasidėjimus ne tikait niekad nevartoti alkoholio, bet ir ki-

Didžiausią žalą Lietuvai darė stribai

Iš buvusios partizanų ryšininkės – politinės kalinės Angelės Kaškonaitės pergyvenimų

Ėjo 1946 metų ruduo. Siautėjo stribai su rusais. Nesibai gijantys areštai, plėšikavimai, kratos. Lietuva skendėjo smurto ir mirties jūroje. Didžiausią žalą Lietuvai ir jos žmonėms darė savi išdavikai – stribai ir milicija, kur susitelkė visos tautos padugnės ir tamšiosios jėgos: tinginiai, girtuokliai, vagys. Jie pažinojo žmones, tautos charakterį, uoliai padėjo rusams. Stribai yra didžiausi nusikaltėliai.

Rugsėjo 9-ąją buvo labai šilta. Lengvai apsirengusi, išėjau į Alytaus miestą, galvojujau greit grįžti. Turėjau reikalų į valsčių, o svarbiausia – reikėjo perduoti partizanų laiškelį, rašytą Morzės abėcėle. Išėjus iš valsciaus, prie manęs prišoko du vyrai ir užlaužė rankas. Pasakė, kad aš areštuota. Varama įsidėjau į burną laiškelį ir sukramčiau.

Mane atsivarė į Saugumą. Kabinete prie stalo sėdėjo rauplėtu veidu rusas – kapitonas Savčenko ir lietuvis pargarsėjęs budelis Gulbinas. Pradėjo klausinėti: kur ir kada gimiau... Po to lietuviškai pasakė: „Niekio nežinau, nieko nemačiau“ ir žiūrėjo alkano žvėries akimis.

Gulbinas prišokęs du kartus kinto kumščiu man į veidą. Iš nosies ir burnos pasipylė kraujas. Spyry, ir aš nuvirtau. Tada pradėjo mane spardyti keikdamas: „Kur banditai? Kur bunkeriai, tu banditų prostiutka“. Man pasidarė silpna, aptemo akys. Pakėlęs Gulbinas dar trenkė mane į sieną, ir viskas pradėjo sukintis ratu...

Tada gal kokiam pusvalandžiui mane paliko ramybėje. Sėdėjau ant grindų, atsisėmusi į sieną, atitrūkusi nuo viso pasaulio. Ankstyvos rudens sutemos dengė mano gimtąjį miestą, mano numylėtą Alytų...

Staiga už sienos išgirdau kankinamo vyriškio riksmą. Prišokęs Gulbinas vėl trenkė kumščiu man į paširdžius. „Girdi? Dar ne taip kauksi, tu banditų p...“

Į kabinėtą įbėgo stribas: „Greit, Gulbinai, banditas neprispapazįsta!“ Gulbinas griebė nuo stalo kankinimo įrankius ir nusijuokė: „Prispapazins, tik į kaulus gerai duot reikia!“ Tuoj už sienos pasigirdo bausis riksmas, smūgiai. Laukinis budelių juokas maišėsi su širdį verančiom dejonėmis.

Po kokio pusvalandžio vėl atėjo Gulbinas, išrasojusiu veidu, kruvinom rankom. Prišoko prie manęs ir pradėjo grasinti rusiškai. Pakižo rankas man po nosim: „Matai, kokios mano rankos? Tai nuo tokių kaip tu banditų!“ Gulbino rankos buvo kruvinos, nuo plaštakių iki alkūnių sutinusios ir subintuotos kaip lenktynių žirgo kojos. Dar trenkė man per dešinį petį nagai, spjovė į veidą ir liepė vesti į karcerį.

Alytaus tardymo ir kankinimo įstaiga buvo įsikūrusi Dariaus ir Girėno gatvėje, buvusio anstolio namuose. Namas dviejų aukštų, gana erdvus. Dideliame rūsyje buvo uždaryti kaliniai. Po laiptais buvo įrengta patalpa ledams laikyti. Ten dabar buvo karceris. Patalpa gal metro pločio ir pusantro metro ilgio, be šviesos. Ten kartu ir išvietė. Nei kur atsigulti, nei atsistėti – tik išmatos, srutos, smarvė, žiurkės.

tų svaigalų (narkotikų), taip pat ir nerūkyti.

„Spindulėlio“ sąjūdis įsigijo savo vėliavą, ženklelį, himną. Jo nariai ėmėsi platinėti katalikišką spaudą, dalyvauti renginiuose kartu su Kauno mokyklų „valančiukais“. Jie mokėsi groti, dainuoti, deklamuoti, rengė koncertus.

1990 m. „Spindulėlis“ atšventė savo penkerių metų gyvavimo sukaktį. Ta proga surengė koncertą, kuriame pasirodė sąjūdžio dainininkai, deklamatoriai, instrumentalistai. Skambėjo liaudies dainos, religinės giesmės. Koncertas susilaukė gausių svečių.

Šiuo metu jaunimo blaivybės sąjūdyje „Spindulėlis“ yra 125 jaunų ir 50 suaugusių garbės narių. Jiems visiems rūpi blaivi tauta, dora, laisva tauta. A.

Ten ir apgyvendino mane bemaž dviem mėnesiam. Tamsu. Šalta. Užtino akis, sustino veidas, kraujuoja dantys. Nenorėjau nei valgyti, nei miegoti, tik norėjau bent gurkšnį vandens. Jaučiau, kad turiu temperatūros. Iki ryto stovėjau atsisėmusi į duris ir pirštais poteriavau Rožinį. Pavargau labai. Skaudėjo galvą, skaudėjo visą kūną. Atsitūpiau kaip šunelis. Žybtelėjo šviesa pro mažą plyšį duryse. Tai švietė sargas. Atsisistojau ir pa- mačiau: du budeliai tempė leisgyvį vyriškį, visą kruviną sudraskytą marškiniais. Nusigandau, nes ir manęs laukė tos pačios kančios. Bet kartu kažkiokia jėga mane sustiprino. Vidinis balsas kartojė: tu ne viena, kenčia visa Lietuva. Ir baimė praėjo...

Išaušus rytui, atnešė dviejose kibiruose kažkokios sriubos ir padėjo prie karcerio durų. Atėjo dvi rusės su kariškais katiliukais, matyt, sargų žmonos. Prisigraibė po katiliuką tirščių ir nuėjo. Tada sargas atvedė dideli vilksuni. Šuo lakė ilgai ir godžiai, nuo snukio sriuba bėgo atgal į kibirą. Kai šuo pasisotino, nunešė kaliniams į rūsi. Man nesiūlė.

Po kiek laiko, išgirdusi, kad sargas vaikšto prie durų, prašiau vandens. Lietuviškai atsakė: „Neturiu laiko. Reikėjo neit su banditais“. Netrukus atnešė stiklinę vandens ir pasakė: „Neprašyk daugiau, negausi“. Vakare keitėsi sargai. Dabar saugojo rusas. Vėl prašiau vandens. Jie nieko nesakė, bet netrukus atnešė stiklinę vandens. Jau trečia diena aš areštuota, tardyti neveda, valgyti neduoda.

Trečią vakarą mane išvedė tardyti. Tardydavo gal tuščiuose kabinetuose. Visur girdėjosi aimanos, dejonės, širdį veriantys riksmas. Ant langų – juodos užuolaidos, ant stalių – kankinimo įrankiai. Tuoj įėjo įraudęs Gulbinas ir siaubą keliantis žydas majoras (Majoris). Augalotas, stambus, su juoda, pradedančia želti barzda, krauju pasruvusiomis, išsprogusiomis akimis. Įėjo ir dar du rusai. Rusas pradėjo keiktis ir paminėjo kelių partizanų pavardes bei slaptyvardžius. Visi pradėjo šaukti:

— Kuris tavo vyras? Su kuriu gulėjai prostiutka nemekajai?

Aš tylėjau, nežinojau tokių pavardžių. Gulbinas šaukė:

— Ką, padla, gal tikiesi laisvės? Yra keli lapai parodymų. Tu nuvežei per Butrimonis banditams kulkosvaidį. Iš kur vežei, kas tau jį perdavė? Sakyk greičiau, nes nušausim. – Pagriebęs nuo stalo pistoletą, įrėmė man į kaktą. – Yra Paleckio įsakymas visus tautos priešus sunaikinti.

Aš norėjau, kad jis mane kuo greičiau nušautų ir išdrįsau pasakyti:

— Aš Lietuvos neišdaviau, o kitos tėvynės neturiu.

Tada mane parmetė kniubščia ant žemės. Vienas ruskis užmynė ant rankų, o kiti trys mušė kaip kas mokėjo. Kada viskas baigėsi, aš neatsimeinu. Kai atsipeikėjau, jie apstoje garsiai juokėsi. „Tai tau, banditka, tai tau Lietuva!“ Gulbinas pribėgęs pakratė už plaukų ir sudavė per veidą taip smarkiai, kad man vėl pasidarė bloga. Tada mane išmetė į koridorių ir pristatė stribą saugoti.

Aušo rytas, budeliai baigė savo darbą ir skirstėsi į namus. Prižiūrėtojai savo aukas tempė arba varė į kameras. Mane irgi nutempė į dvokiantį narvą – karcerį. Tik tada supratau, kaip gili žmogaus siela ir kiek daug ji gali iškentėti.

Baigėsi rugsėjis, atėjo spalio, o aš vis karceryje. Nesiprausau, dvokiu išmatomis, plaukai nešukuoti, nors jų jau

mažai likę ant galvos. Suknelė sudraskyta, kruvina.

Savaitę netardė, o po savaitės vėl pradėjo. Syki nuvarė prie lango ir liepė žiūrėti, kaip vaikšto laisvi žmonės. Be galo suspaudė širdį. Gatve skubėjo praiviai, vėjas nešė paskutinius rudens lapus, suko verpetais – kaip mūsų likimus...

Spalio 19 mane nuvedė į kamertą. Aš jau negalėjau žiūrėti į šviesą – akys kaip kumiai buvo pripratusios pre tamsos. Kameroje radau 6 merginas. Jos nustebusios žiūrėjo į mane. Buvau nepanaši į žmogų. Kamera buvo labai ankšta – tik narai ir siauras takelis prie durų. Aš labai susirgau, buvo aukšta temperatūra. Kameros mergaitės reikalavo gydytojo. Atėjo jauna, graži lietuvi daktarė, pažiūrėjo iš tolo ir pasakė, kad praeis. Ne Lietuvos patriotė buvo...

Kameroje buvo geriau, mažiau tardė. Kai kurią išvedavo tardyti, tai mus visos klaupdavom melstis, kad Dievas suteiktų jai stiprybės.

Vieną vakarą, nuvesta tardyti, radau labai maloniai nusiteikusi tardytoją, kuris pokėlių nereikšmingų žodžių pasiūlė tekėti už jo. Ir iškart būsiu laisva, gerai gyvensiu. Aš

tylėjau, norėjau daugiau laimėti laiko. Pasakiau, kad man reikia pagalvoti, ir jis sutiko. Liepė sargui vesti mane į kamertą. Jaučiausi labai nelaiminga. Jis mane užmuš, kai pasakyti ne.

Tardė po dviejų dienų. Kai istūmė mane į kabinetą, radau budelį gerai nusiteikusi. Pirmas klausimas buvo: „Ar būsi mano žmona?“ Aš nė nepajutau, kaip pasakiau:

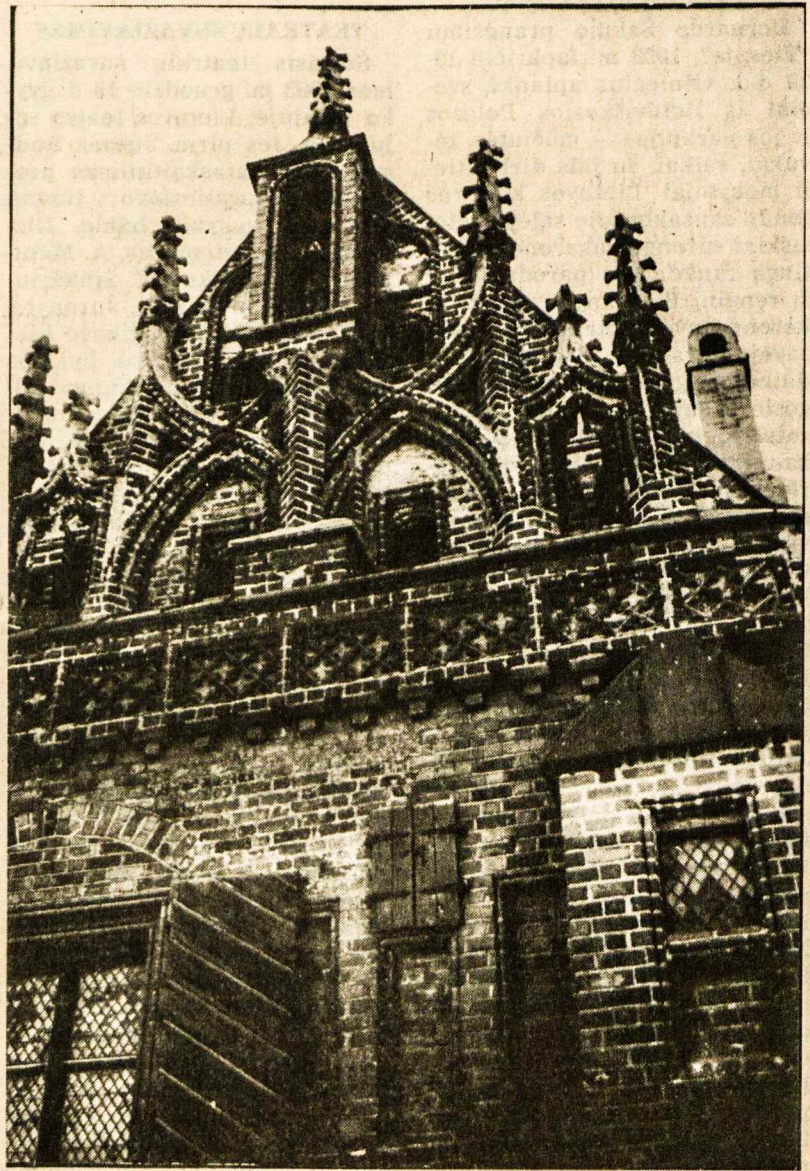
— Ne, geriau aš atsidėsiu, bet jūsų žmona būti negaliu, jūs per daug žiaurus.

Prisimenu tik tiek, kad sužabavo jo akys, ir pasipylė smūgiai. Paskui – tamsa...

Šių pergyvenimų lietuviatė dabar – karšta patriotė, aktyvi visų tautinių švenčių ir renginių dalyvė, nors sveikata silpna. O jau nervai – kaip pertemta styga. Ji krūpčioja nuo kiekvieno netikėto garso, blogai miega naktimis.

Ji graži ir pasitempusi stovi šaulių rikuotėje. Dar visai jauna būdamą įstojo, dabar tęsia tą kelią. O jau „raudonųjų“ kaip nekenčia! Komunistai jai tiesiog alergiją sukelia. Sužinoję jos gyvenimo istoriją, galime suprasti tą neapykantą, galime pateisinti jos nervingumą ir nesusivaldymą. Tik kažin, ar galėsime įsivaizduoti tą pragarą, patys ten nebuvo?

Paruošė Birutė Jonelienė

Perkūno namo (Kaunas, Aleksoto g.) priekinė dalis. Namas buvo pastatytas XV š. ir, nors buvo daug kartų rekonstruojamas, išlaikė nuostabią gotikinį stilių. Tai bene gražiausias pasaulietiškos paskirties gotikos pastatas Lietuvoje
Nuotr. D. Meliūnio

Supažindiname su nauja **MAGIC BOX** sąvoka. Tai ekonomiškiausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti jūsų siuntinius į LIETUVĄ.

Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pėdų dėžę **MAGIC BOX** (kuriai jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK \$6 už kub. pėdą plius **\$11** pristatymas.

Bet kokio skaičiaus siuntinių pristatymas (namas tuo pačiu adresu iki 50 kg \$11.

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš jūsų paprašysime \$1 užstatą, kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore gatvių rajone, turime dar vieną malonią patarnavimą – mes atvešime jums į namus **MAGIC BOX** ir paimsime jau paruoštą nemokamai.

Polimex kelionių biuras parinks jums patogiausius persėdimus. Labai preinamos lėktuvų bilietų kainos ir Vilnių.

Jums reikės tik paskambinti

POLIMEX

Toronto: 141 Roncevalles Ave., tel. 537-7914
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

LAISVOJE TĖVYNĖJE

DIDŽIAUSIAS POMIDORAS

Vilkaviškiai Vanda ir Rimas Unguraitis sodų bendrijos "Reneto" šiltnamyje išaugino 1,570 kilogramo svėrusį pomidorą. Prie Kultūros fondo veikiančios "Factum" agentūros anksčiau užregistruotas pomidoras svėrė 1,334 kilogramo. Mokytoja Vanda Unguraitienė nežino, kokios veislės buvo tas jų rekordinis pomidoras. Ji betgi teigia, kad ir kiti jos "aukštiniai" užaugo didesni nei įprasta, nors taip pat nebuvo tręšti.

DŽŪKŲ KULTŪROS KONGRESAS

Romo Jankausko pranešimu "Lietuvos rytu", Alytuje 1993 m. lapkričio pradžioje posėdžiavusi Džukų kongreso iniciatorių grupė įsteigė atvirą komitetą. Džukų kultūros kongresas norima surengti 1995 m. birželio 15-17 d.d. Kongresu tikimasi atgaivinti primirštąsias Džukų tradicijas bei šventes, suburti visus džukus. Jo metu įvyks džukų suvažiavimas, bus surengta antroji džukų dainų šventė su amatų ir dailės darbų parodomis. Sudarytas rengėjų komitetas kvies po visą pasaulį išsibarsčiusius džukus talkinti kongreso organizatoriams ir etninės džukų kultūros puoselėtojams.

SVEČIAI IŠ PELESOS

Bernardo Šaknio pranešimu "Tiesoje", 1993 m. lapkričio 19-20 d.d. vilniečius aplankė svečiai iš lietuviškosios Pelesos ir jos parapijos – močiutės, tėvukai, vaikai, su jais dirbantieji mokytojai. Lietuvos kultūros fondo sausakimšoje salėje pelesiškiai surengė vakaronę ir turtingą rankdarbių parodą. Apie šį renginį B. Šaknis rašo: "Vakaronė buvo nuotaikinga. Visus žavėjo Pavalakės moterų ir vyrų dainos – graudžios, kupinos ilgesio ir savotiškai žavios. Klausais jų ir jauti dvasioje besikaupiantį gėrį, išblaškanti nūrią kasdienybę. Pažvelgi į gražius močiutėjų veidus, orias tėvukų pozas ir negali nesidžiaugti savo gentainių tvirtybę: žiū, kokie tie lietuviai! Daug gerų žodžių vakaronėje buvo pasakyta svečiams iš Pelesos parapijos. Juos sakė Seimo nariai, Lietuvos kultūros fondo darbuotojai, kunigai. Net pats vyskupas Juozas Tunaitis rado laiko ateiti į vakaronę pasveikinti pelesiškių..." B. Šaknis cituoja ir kai kurių pelesičių pareiškimus. Iš jų paaiškėja, kad jie pagrindinė lietuvių bendruomenė laiko vakaronėje dalyvavusią Mariją Kruopienę. Ši Pelesos krašto šviesulė ištisus dešimtmečius puoselėjo lietuviybę, nepabūgusi nei KGB, nei rajono vadovų šmeižtų bei puolimų. Lietuvišką žodį jiems taip pat padėjo išsaugoti dainos, o dabar jį stiprina Pelesos lietuvių parapija ir lietuviška mokykla.

ŽVAKĖS ŠVEDUKALNYJE

Minint Suomijos nepriklausomybės šventę, 1993 m. gruodžio 6 d. buvo uždegtos žvakės Kupiškio rajono švedukalnyje. Ten palaidoti 1855 m. Skapiškėje šiltnamyje mirę suomiai kariai. Rusijos caras po 1831 m. sukilimo buvo atsiuntęs suomių

karių pulką tvarkai užtikrinti. Apgyvendinti dominikonų vienuolyne, suomiai neturėjo jokių problemų su vietiniais lietuvišiais, bet daug jų šaltą žiemą paklojo šiltnamio epidemija. Skapiškėnai tada švedukalnyje palaidojo porą šimtų suomių, kol pulkas iš Lietuvos buvo atšauktas kiton vieton. Nepriklausomos Lietuvos laikais švedų karių kapines tvarkydavo Skapiškio gyventojai ir šauliai. Vėlinių dienos vakarą uždegdami žvakes. Šios kapinės buvo apleistos ir užmirštos pokariniais sovietmečiais. Eugenijus Urbonienės pranešimu "Lietuvos rytu", dabar jos vėl sutvarkytos Vilniaus kupiškėnų klubo iniciatyva. Sutvarkymo ir paminklo atstatymo projektą paruošė šiam klubui priklausančias architektas Ž. Simonavičius. Suomijos nepriklausomybės dieną sutvarkytas švedų karių kapines aplankė Kupiškio rajono tarybos pirm. J. Blaževičius, rajono valdytojas P. Gurklis, kultūros skyriaus vedėjas R. Lukoševičius, moksleiviai, Kupiškio rajone gyvenantys Lietuvos-Suomijos draugijos nariai. Šia proga belieka prisiminti, kad tiems, kurie lankėmės Suomijoje, maloniai staigmena tapo lietuviškai skambantis Lietuvos pavadinimas suomių kalba – Lie-tu-a.

TEATRŲ SUVAŽIAVIMAS

Šeštasis teatrų suvažiavimas 1993 m. gruodžio 13 d. įvyko Vilniuje, Lietuvos teatro sąjungoje. Jos pirm. Juozas Budraitis savo ataskaitiniame pranešime apgailestavo liūdną teatrų ir teatrų būklę. Diskusijose K. Adomaitis, A. Matulionis, A. Venckus, V. Šinkariukas, V. Dumšaitis, D. Juronytė, D. Tamulevičiūtė kritikavo Lietuvos teatro sąjungos bei jos vadovybės veiklą. Sąjunga negynė aktorių, kai dėl ekonominių problemų pradėjo griūti Vilniaus ir Kauno dramos teatrai. Dar aštresnį priekaištų teatrų 1912 m. gimęs veteranų kartos teatrologas, Antanas Vengris, parašęs monografiją apie nepriklausomos Lietuvos teatrą bei jo žymiųjų aktorių. Pasak jo, Lietuvos teatro sąjunga priešo liepto galą, per trejus metus leidusi sužlugdyti ilgai egzistavusias kūrybinės veiklos tradicijas. Rasa Andrašūnaitė, informuodama "Tiesos" skaitytojus, rašo: "Daug kritiškų žodžių buvo išsakyta suvažiavime, tačiau vyravo ramus, dalykinis tonas. Visus labiausiai jaudina elgetiška teatro žmonių padėtis (aktorių mėnesinio atlyginimo vidurkis – 130 litų) bei teatrų reformos teisinio pagrindo nebuvimas. Šiuo metu teatras prilygintas eilinei biurokratinei įstaigai – aktorių galima atleisti iš darbo, kada tik užsimanai – niekas jo negina..." Suvažiavimo dalyviai sudarė septynių atstovų grupę. Ji paruos suvažiavimo nutarimų projektą, Lietuvos teatro sąjungos įstatų pakeitimus ir juos išsiuntinėti visiems teatrams. Tada sausio 31 d. bus sušauktas septintasis teatrų suvažiavimas, kuriame bus išrinkta nauja Lietuvos teatro sąjungos vadovybė. V. Kst.

Kanados Londono lietuvių L. Eimanto vardo mokyklos mokiniai, išjungę į Toronto Maironio mokyklos priskaldinę programą 1993 m. gruodžio 11 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Nuotraukoje londoniečių choras, diriguojamas ALGIO PETRAŠIŪNO; dešinėje su vaikūčiais mokyklos vedėja RASA KURIENĖ. Nuotr. R. Pranašio

London, Ontario

GEDIMINAS VAGNORIUS, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas, aplankys Londoną sausio 23, sekmadienį, ir Šiluvos Marijos parapijos salėje 3 v.p.p. padarys pranešimą apie Tėvynės sąjungos politinės partijos veiklą bei atsakys į klausimus. Visi Londono ir apylinkės lietuviai yra kviečiami gausiai dalyvauti.

LONDONO PENSININKŲ KLUBO surosta kalėdinė vakaronė gruodžio 18 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Vakarienių patiekalai buvo ypatingai skaniai paruošti, ir šeimininkės priklausio didelė padėka. Prie gražiai papuoštų stalų Šiluvos Marijos parapijos salėje pagiedota kalėdinių giesmių. Tai puiki, nepraleistina proga visiems Londono ir apylinkės lietuviams belaukiant šventių pabendrauti ir pasijausti artimoje, šeimyniškoje aplinkoje.

L. EIMANTO VARDO lietuviškos mokyklos mokiniai bei kiti jaunesni ir vyresni sutiko Kalėdų senelį, kurį linksmo specialiai paruošta Kalėdų eglutės programa – vaidinimėlių "Asiliukas, vardu Kalėdos". Palydos muziką ir dainas sukūrė, pritaikė ir paruošė Andrius Petrašiūnas, jn. Visi džiaugėsi šia ritinga, nuotaikinga programa, kaip gražiu įvadu Kalėdų šventėms. Jaunimas apdovanojamas dovanėlėmis, ir visi susirinkę vaišinosi užkandžiais.

"PAŠVAISTĖS" CHORAS prieš Bernielį Mišias atliko tradicinį Advento ir kalėdinių giesmių koncertą ir giedoją Mišių metu. Muz. Andrius Petrašiūnas, jn., paruošęs chorą šiom šventėm, dirigavo ir akompanavo vargonais. Sekantis "Pašvaistės" choro pasirodymas su nauja lengvos muzikos programa numatomas Žuklautojų-mėdžiotų klubo Giedraitis metiniame pobūvyje Hamiltono, Ont., 1994 m. balandžio 16 d. GR.P.

Hamilton, Ontario

PAGERBDMAMI MIRUSIUS ir reikiamsi užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondui aukoję: a. a. Vytauto Blaudožio atminimui \$25 – Hamiltono lietuvių pensininkų klubas; \$20 – A. Petraitienė, P. Žulys, M. I. Repeckas, J. G. Kristolaičiai, S. P. Daliai, A. Prunckus, Vl. Matukaitis, J. K. Januškevičiai, A. Garkūnas, L. E. Klevis; \$15 – A. Adomaitienė; \$10 – P. M. Šiuliai, J. R. Pleiniai, Vl. R. Bartninkai, A. Matulicz, A. Leščienė, V. Kežinaitis, A. Didžbalienė, J. Kažukauskas; a. a. Vlodo Kybaro atminimui \$25 – J. E. Bajoraičiai; \$20 – F. A. Rimkai, J. G. Kristolaičiai, X.Y., J. Skaisčiai, P. Z. Sakalai, P. S. Kanopai, J. G. Blekaičiai, J. R. Pleiniai, L. E. Klevis, P. Panavienė, Z. Čekauskas, P. E. Armonai, Z. Didžbaliai, London, Ont.; \$10 – J. Kažukauskas, A. Didžbalienė, P. M. Šiuliai, Br. E. Šopai. Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas.

PRISIMINDAMI a. a. ALEKSĄ PAULIŲ ir reikiamsi užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondui aukoję: \$100 – Aušros Vartų parapijos choras; \$30 – K. Milevis; \$25 – A. Dronsatavičius; \$20 – A. Petraitienė, X.Y., P. Šidlauskai, Č. Tiškevičius, L. D. Gutauskai, J. G. Kristolaičiai, Z. Čekaus-

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuvėms, sutvarkome gėrimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

HAMILTON TRAVEL BUREAU, 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusus kelius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

kas, P. Armonai, P. S. Kanopai, K. Bartkienė, R. E. Konteniai; \$10 – P. M. Šiuliai, J. Povilaskai; \$5 – S. Jankauskienė.
KLF už aukas dėkoja.

A. a. VYTAUTO BLAUDŽIO atminimui, reikiamsi užuojautą artimiesiems, vietoj gėlių aukoję "Pagalba Lietuvos vaikams": \$30 – A. Mačiulaitienė; \$20 – J. Astas, D. A. Kamaičiai, M. J. Rybys, O. B. Steponavičiai, F. Venckevičienė; \$10 – F. M. Gudinskai, J. J. Kamaičiai, E. V. Sakai, P. Vitenė, D. Žemaitienė.

A. a. VLADO KYBARTO atminimui: \$50 – S. Kačinskis, M. A. Kybartas; \$30 – E. Kronienė; \$25 – G. P. Breichmanai, D. M. Jonikai, A. A. Pilipavičiai, M. A. Pusdešiai, J. J. Stanaičiai; \$20 – G. Agurkienė, T. J. Andriukaitis, E. Apanavičius, A. J. Asmenavičiai, E. P. Blekaičiai, A. R. Bražukai, A. Bundargienė, E. Galinis, D. L. Gutauskai, G. A. Gražauskai, G. B. Gražauskai, A. Garkūnas, D. Jonikas, S. L. Kybartai (Čikaga), E. A. Liaukai, J. V. Narušiai, B. Perkauskienė, M. J. Rybys, E. V. Sakai, V. Simonavičienė, B. B. Venslovi, O. S. Žvirbliai, A. K. Žilvyčiai; \$15 – H. Drake, I. V. Liškauskai; \$10 – S. Domeikienė, F. M. Gudinskai, B. Gužas, A. Mačiulaitienė, A. Palčauskienė, J. Petrūnas, G. A. Repčiai; \$5 – R. G. MacDonald, R. D. Slavinskas.

Už gausias aukas pasiūsiu ir Lietuvai invalido kėdę su įrašu velionies atminimui.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame.

PLV komitetas

P A D Ė K A

Nuoširdus aciu giminiams ir artimiesiems, aplankiusiems mane Simcoe, Ontario, ligoninėje. Taip pat esu labai dėkinga visiems, atsiuntusiems sveikatos linkėjimus atvirukais, už gėles ir paskambinus telefonu iš tolimųjų vietovių.

Su nuoširdžia padėka ir meile –

Domutė Bartulienė, Delhi, Ontario

Winnipeg, Manitoba

KARIUMENES ŠVENTĖS paminėta lapkričio 28 d. pamaldomis šv. Kazimiero šventovėje su tai dienai pritaikytu prel. J. Berštaus pamokslu. Šventovę puošė E. Fedaro paruoštas nežinomo kario kapas.

KLB WINNIPEGO APYLINKĖS metinis susirinkimas įvyko gruodžio 5, sekmadienį. Susirinkimą

atidarė pirm. J. Grabys, pakviedamas susirinkimui pirmininkauti M. Timmermaną, sekretoriauti – V. Rutkauską. V. Daubaraitė perskaitys 1992 m. protokolą, valdybos nariai padarė savo sričių pranešimus iš 1993 metų veiklos. Finansinėje apžvalgoje paaiškėjo, kad metai baigti su \$96 nuostoliu. Vasario 16 gimnazijai 13-to būrelio nariai suaukojo \$240, Kanados lietuvių fondui a. a. E. Fedarienės atminimui skirta \$370, a. a. V. Dargužo atminimui – \$100, o Pagalbos Lietuvai vajui a. a. A. Kuncaičio atminimui – \$250. Po visų pranešimų senoji valdyba atsistatydino, bet susirinkusiems pasiūlius ir buvusiai valdybai sustinkant, ji buvo vienbalsiai perkinta sekančioms metams. Susirinkimas baigtas Tautos himnu. Po to visi dalyviai buvo pavašinti kava ir kepiniais.

Naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Grabys, vicepirm. E. Bugailiškis, sekr. V. Daubaraitė, ižd. B. Grabienė, narys D. Statkūnas. Revizijos komisija – E. Fedaras, V. Kriščiūnas ir V. Rutkauskas. Vasario 16 gimnazijos atstovė – T. Timmermanienė, o Kanados lietuvių fondo atstovė – V. Januška.

PATIKSLINIMAS. "TŽ" 46 nr.

korespondencijoje "Baltiečių pagerbimas" po sakinio "... J. Grabys – didžiulę lietuvišką verbą..." praleista sakinio dalis: o T. Timmermanienė savo asmeniška iniciatyva apjuosė gubernatorių lietuvišką juosta, kurią jis visą vakarą nešiojo. Už praleidimą atsiprašome. EKK

Red Deer, Alberta

ANASTAZIJA POVYLINĖ atsisakė su šiuo pasauliu 1993 m. gruodžio 9 d. sulaukus 97 metų. Pamaldas už mirusią atliko kun. G. Seifert, šv. Marijos šventovėje. Paminėjo jos ilgą gyvenimo kelią: Lietuvoje – Kėdainiai, Volkietyje – Murnau stovykla, kur 1951 m. palaidojo savo vyrą Praną Povylį, buvusį Kėdinių miestelio burmistrą. Kanadoje gyvena su dukterimi Regina Šepetiene, aplankydama ir sūnų Valentą Povylį, Otavoj. Į pamaldas, pareikšti šeimai užuojautą gausiai susirinko draugai ir parapijiečiai. Mišių skaitymus atliko vaikaitis Rimtas Šepetys. Po pamaldų vaišės paruošė parapijos katalikės moterys. Paliko liūdesyje gimines Lietuvoje, Kanadoje ir JAV. K.

PRANEŠIMAS

"Talkos" valdyba nutarė paskirti universitetuose besimokantiems lietuviams studentams tris stipendijas po \$1,000 kiekvienai. Salygos stipendijai gauti:

- Tėvai turi būti "Talkos" kredito kooperatyvo nariai.
- Dalyvauja lietuvių jaunimo organizacijose ar kitoje lietuviškoje veikloje.
- Gauna iš universiteto gerus mokslo pažymius.

Prašymus įteikti iki 1994 m. vasario 15 d. "Talkos" kredito kooperatyvo valdybai kartu su universiteto paskutinio semestro pažymiais. Stipendijų čekiai bus įteikti per metinį "Talkos" narių susirinkimą, 1994 m. vasario 26 d.

"Talka" Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.50%
santaukas 2.00%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.50%
90 dienų indėlius 3.25%
1 m. term. indėlius 4.00%
1 m. term. ind. mėn. pal. 3.50%
3 m. term. indėlius 4.50%
5 m. term. indėlius 5.25%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.50%
RRSP ir RRIF 1 m. 4.00%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 4.50%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 5.25%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 6.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės draud. pagal santauką dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų draud. iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Alfonsas Eidintas, naujasis Lietuvos ambasadorius Vašingtone, 1993 m. gruodžio 4 d. susitiko su jį aplankiusiais JAV LB krašto valdybos nariais: visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantu Gečiu, tų reikalų raštines Vašingtone vedėja Asta Banionyte, vicepirmininku informacijos reikalams Rimantu Stirbiu ir vicepirmininku mokslo reikalams dr. Vitoliu Vengriu. Ambasadorius A. Eidintas JAV LB atstovus supažindino su Lietuvos ambasadoje įvykusiais pasikeitimais, darbuotojų veiklos pasiskirstymu, su kai kuriomis Lietuvos užsienio politikos problemomis. JAV LB atstovai ambasadoriui A. Eidintui atskleidė lietuviškųjų organizacijų struktūrą, jų ir išievojus lietuvių rūpestčius. Buvo aptartos sritys, kuriose JAV LB vadovybė ir Lietuvos ambasada galėtų siekti tamparesnio bendradarbiavimo.

Lietuvių fondo tarybos pasuktinis 1993 m. posėdis gruodžio 2 d. įvyko naujojoje būstinėje Lemonte, Pasaulio lietuvių centro. Ten dabar yra persikėlęs čikagiešis Lietuvių fondas. Pranešimus padarė trejų metų kadenciją užbaigiantis ir iš pareigų pasitraukiantis TF tarybos pirm. Povilas Kilius, vienerių metų kadenciją baigiantis valdybos pirm. Stasys Baras bei kiti pareigūnai. Buvo pasidžiaugta pagal planą įvykdytais 1993 m. planais. Iš Lietuvai paskirtos milijono dolerių sumos jau išmokėti 338.343 doleriai. Advokatas Algirdas Ostis pranešė, kad šiuo metu jis tvarko testamentinius palikimus, kurių vertė yra apie 200,000 dolerių. Jų galečių būti daugiau, jei lietuviai jiems skirtų didesnę dėmesį. Lietuvių fondo tarybos pasitraukiantį pirm. P. Kilių pakeitė pirmininke išrinkta LF veikėja Marija Remienė, 1974 m. fonde pradėjusi eiti vadovaujančias pareigas. 1993 m. jai teko būti pelno skirstymo komisijos pirmininke, o dabar ji tapo Lietuvių fondo istorijoje pirmąją tarybos pirmininke. Lig šiol šiom pareigom būdavo išrenkami pirmininkai. Fondo valdybos pirmininku vėl buvo perrinktas Stasys Baras, tarybos sekretore – Alė Steponavičienė.

Britanija

Bernielį Mišias šv. Kazimiero lietuvių parapijos šventovėje Londone atnaso apatališkas šv. Vatikano nuncijus Pietų Korėjoje arkiv. dr. Jonas V. Bulaitis. Londonian jį atvyksta Kalėdų šventę proga aplankyti savo motinos ir giminių.

A. a. Bronius Vaškalis, sulaukęs septyniadešimt aštuonerių metų, mirė 1993 m. lapkričio 15 d. Sutton Coldfelde. Ten jis gyveno ir buvo palaidotas, apeigas atlikus kun. dr. S. Matuliui, būreliui lietuvių sugedojus "Marija, Marija". Liko liūdinčios sūnus Romas. Velionis buvo kilęs iš Utenos krašto Užpalių apylinkės. Britanijoje priklausė DBLS Birminghamo skyriui.

Mančesterio lietuvių socialinis klubas savo metinį pobūvį surengė rugpjūčio 14 d. Nors dalyvių buvo daug, bet jų eiles pastebimai retina mirtis. Pobūvį įvadiniu žodžiu pradėjo ir vaišes skirtą maldą sukalbėjo klubo valdybos pirm. Arkadijus Podvoiskis. Vaišių patiekalus su talkininkėmis paruošė Bronė Kupstienė. Pobūvyje paband-

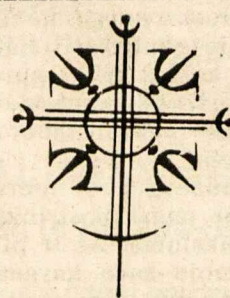
rauta su Britanijon tarnybos reikalais atvykusiais Lietuvos pareigūnais, aplankiusiais ir Mančesterio lietuvių jų klubę.

Italija

Popiežiškojoje šv. Kazimiero kolegijoje šiais mokslo metais mokosi Lietuvos klierikai: Remigijus Kuprys ir Aurelijus Žukauskas iš Kauno arkivyskupijos, Rimantas Meškėnas iš Vilniaus arkivyskupijos, Vladas Gedgaudas, Arvydas Ramonas ir Rolandas Reivytytis iš Telsių vyskupijos, Rimas Skinkaitis iš Vilkiškio vyskupijos, Rolandas Makrickas iš Panevėžio vyskupijos ir Alvydas Vaitkūnas iš Kaišiadorių vyskupijos. Tarp jų yra ir diakonas Gintaras Grušas. Studijas gilina iš Lietuvos Romon atvykę kunigai kun. Ričardas Birbilas, kun. Adolfas Grušas, kun. Arnoldas Valkevičius, kun. Gintaras Petronis, kun. Henrikas Naumovičius, kun. Egidantas Rudokas, kun. Algis Genaitis ir kun. Robertas Pūkenis. Romoje taipgi studijuoja ten atvykusios vienuolės seselės Lina Striokaite ir Sigutė Kopalinskaitė, o dirba seselės Genovaitė Mačenskaitė, Ona Vitkauskaitė, Irena Mikavičiūtė, Vilija Kumetaitytė ir Marijona Skučaitė.

Lenkija

Punkso lietuvių džiaugiasi prieš keletą metų atidaryta brolių Petro ir Valdo Krakauskų pirmąja lietuviška kavine "Sodas". Kavinėje dirba aštuoni asmenys, beveik visi giminė. Dviejuose kambarėliuose yra vietos 45 klientams. "Sodas" turi ir vieną kambarį antrame aukšte. Tad jame net kartais švenčiamos ir vestuvės, gimtadieniai bei kiti šeimininiai susibūrimai. Lankytojų laukia maisto patiekalai, kelių rūšių kava ir arbata, gausus pasirinkimas albus, šampano, likerio, konjako ir degtinės. Už kavinės paslaugas per dieną surenkama keturi ar penki milijonai zlotų. Mat ambicingoje Lenkijoje dabar viešpatuoja juokingai menkas zlotas, savo krantinčią vertę, matyt, norintis pralenkti Italijos liras. Viskas skaičiuojama tūkstančiais zlotų. Puodukas kavos – 4-5.000, arbatos – 2-3.000, dešrelė su bandele ir prieskoniais – 9.000, maltas kotletas – 12.000, o lietuviški blynai su mėsos įdaru – 28.000 zlotų. Šios kainos paimtos iš "Aušros" žurnaliuko. Tai iš tikrųjų juokingas žaidimas su zlotu, lenkams sudarantis klaidingą įspūdį, kad jie visi yra ponai milijonieriai.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITION, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
\$1.20 kg laivu arba **\$7.00** už kubinę pėdą.
\$4.00 kg oro linija.

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu
į vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00**
Pervežam JAV ir Kanados dolerius ... **4%** plus pristatymas
Siunčiant virš \$2,000.00 tik **3%** plus pristatymas

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dežių
* 1 kub. pėdos dėžė 50 centų, 2,4 kub. pėdos – \$1.00
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų
* Pristačius siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Telefakso patarnavimas
* Atveždami siuntinius galite atnešti išievojus spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas \$100.
Galima apdrausti papildomai.
Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (905) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai (905) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French (905) 871-1799
Montrealyje Leonas ir Genė Balašiai (514) 366-8259
Genė ir Vytas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. (905) 643-3334 FAX (905) 643-8980

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative – atstovė pensininkų aptarnavimui). JI NEMOKAMA atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. **Sulaukus 71 metus indėliai iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose.** Skambinti **Alinai Žilvytienei** tel. (905) 679-4578 Hamiltono.

KAIRYS BALTIC EXPEDITION

Turi patarnavimą pristatyti jūsų artimiesiems maisto produktų siuntas, sudarytas Lietuvoje. Gavus jūsų čekį, produktai bus pristatyti nuo 5 iki 14 dienų. Jums atsiųsimas Lietuvoje pasirašyta pakvitavimai. Pagal galimybes bus parinktos kuo geresnės kokybės prekės.

SIUNTINYS nr. 8

Dešra rūkyta	2 kg	Riešutai	1 kg
Kumpis rūkytas	2 kg	Šokoladas	300 gr
Cukrus	10 kg	Kava pupelių	500 gr
Miltai	5 kg	Arbata	200 gr
Ryžiai	2 kg	Šprotai	5 dėž.

Prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS, Lietuvos seimo opozicijos vadovas, kalba Aštuntajame Mokslo ir kūrybos simpoziume 1993 m. lapkričio 26 d. Jaunimo centre Čikagoje

PRANEŠIMAS IŠ ČIKAGOS

Grėsmės nepriklausomybei

Prof. Vytauto Landsbergio paskaita VIII-jame Mokslo ir kultūros simpoziume

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Svečias iš Lietuvos, prof. V. Landsbergis, 1993 m. lapkričio 26 d. VIII-me Mokslo ir kūrybos simpoziume Pasaulio lietuvių centre Lemonte kalbėjo tema „Grėsmės nepriklausomybei“. Čia sutrauktai pateiktas paskaitos mintys.

Visų nuosirdžių lietuvių pats didžiausias rūpestis yra Lietuvos nepriklausomybė. Profesorius šią politinę temą pasirinko todėl, kad reikia apie tai pamąstyti. Seniau reikėjo ginti patį nepriklausomybės principą, o dabar reikia žiūrėti, kad mūsų nepriklausomybė nebūtų prarasta. Tema plati ir jai aptarti reikėtų kelių dienų, kad ištisio simpoziumo.

Grėsmės yra išorinės ir vidinės. Išorinės — tai Rusijos tikslai ir politika Baltijos valstybių atžvilgiu, Vakarų prorusiška politika, mūsų atamos užsienyje — išeivijos — tam tikras sutrikimas, jaučiamos pastangos ją suskaldyti ir atskirti nuo Lietuvos, ir artimųjų kaimynų kurstymas.

Rusijos tikslai

Rusija nori pasilikti, kur dabar yra, bei naudotis ekspansionizmo politika ir slinkti vis toliau į Vakarus. „Pasilikti ir būti“ reikšia palikti kuo daugiau žmonių tose šalyse, siejančių save su Rusija, traukdyti repatriaciją ir tuos žmones panaudoti Rusijos politikai. Tai liečia ir kariuomenę, kad ji neišeitų kuo ilgiau ir liktų kuo arčiau. Stengtis palikti kuo daugiau demobilizuotų, civiliais drabužiais vilkinčių kariškių.

Rusijos tikslas yra išlaikyti neokolonialinį Lietuvos statusą ir propaguoti gerovę, kuri galima tik Rusijos dėka. Rusija norėtų atkurti sąjungą, to siekiama ekonominiais, tranzito ir rublio zonos ryšiais. Kaukazo šalys jau grįžta. Matome imperializmą su ideologiniu spaudimu. Lietuviai yra kaltinami imperofobia, kažkokių imperijos įsivaizdavimu.

Rusijoje kalbama apie vieną Rusijos teritoriją, apie „naujasias“ valstybes. Tai Rusija stengiasi įkalti į Vakarų diplomatų galvas. Tik opozicija šį pavojų kelia ir aiškina Vakaruose. Rusija nori ir siekia gauti specialius įgaliojimus, pvz. „palaikyti tvarką“. Rusija turi savo interesus ir platesnėje erdvėje — Balkanuose. Karas Balkanuose yra naudingas Rusijai, nes ji sustiprina ten savo pozicijas. Susirūpinimas dėl „artimojo užsienio“ sampratos jaučiamos Lenkijoje ir Suomijoje, ne vien Baltijos kraštuose.

Rusijos tikslas — kariškai vyrauti Baltijos jūroje. Tai išreikšta prieš metus Rusijos generalinio štabo parengtoje doktrinoje: Rusija nuo amžių siekė kelio į Baltijos jūrą ir turi turėti teisę į išėjimą į ją. Lietuva pirmoji pradėjo aiškinti tą doktriną Vakarams. O vakariečiai nesirūpina ja, nes rusų generolai aiškina ją, bet nepateikia teksto. Prof. V. Landsbergis, būdamas Miunchene vienoje tarptautinėje konferencijoje, girdėjo Rusijos demokratinio judėjimo vadovo pasisakymą, kad Rusija po spalio 4 d. yra

jau kita ir yra negražu netikėti tuo, ką Rusija sako! Tas vadovas sakė, kad Rusija prabilo jai priderančiu balsu, kuriuo ji pradeda kalbėti ir su Europa; be Rusijos armijos išikišimo Nepriklausomų valstybių sandraugoje nebus stabilumo.

„Pax rutena“

Rusijos karinėje doktrinoje „Pax rutena“ pasakyta, kad taikos palaikymo užduotimi jie naudosis su ir be tarptautinio mandato. Ji bus įgyvendinta. Jie sako, arba veiksime be mandato arba duokite jį mums rusų ypatingų interesų erdvėje. Lietuva, Latvija ir Estija yra traukiamos į Sandraugos sistemą arba norima jas padaryti kokių tai protektoratu. Kad įtraukimas visų buvusių šalių būtų politiškai pateisinamas, Rusija surūpiama tinkamas priemones. Vieną jų yra reintegracija ir pirmiausia ekonominė. Tai Jelcinas yra siūles Landsbergiui dar anksčiau, bet dabar tai yra geriau paruošta.

Rusijos politika yra nuosekli. Politinės jėgos Rusijoje kovoja dėl valdžios viduje, bet užsienio politika yra bendra joms visoms. Ekonominė integracija skatina būti kartu, nenutraukti ryšių ir nedraskyti vienos šalies sampratos; o jei sudraskyta, reikia vėl susiūti, bent ekonomiškai. Lietuvai aiškina, kad yra neišvengiamas Lietuvos priklausymas nuo rusų kapitalo ir medžiaginių šaltinių. (Rusijos mafija jūntama ir Lietuvoje. Ji yra jau įsitvirtinusi visose Skandinavijos šalyse ir kova su ja ten jau yra pralaimėta).

Pusvalstybės

Kokiais būdais Rusija siekia atstatyti dominuojamą pusvalstybių sistemą? Vienas tų būdų yra išlaikymas transporto ir ryšių sistemoms. Landsbergis buvo susitaręs su H. Kohl, kad už Rusijos kariuo-

menės tranzitą per Lietuvą Vokietija pertvarkys Lietuvos geležinkelius. Bet Lietuvoje iki dabar tuo reikalu nieko nepadaryta. Korespondentams buvo paaiškinta, kad tranzitas per Lietuvą yra toks pats, kaip buvo per Danzigo koridorių prieš karą!

Rusijos karinė doktrina atkuria ir militarinę sąjungą (pvz. su Gudija, Gruzija). Gudijos parlamentas nubalsavo, kad Gudijai reikia jungtis į karinę sąjungą su Rusija. Jau Gudijos kariškiai neseniai reikalavo sugrąžinti jiems jų senąją sostinę Vilnių... Tai ir yra karta, kuria, esant reikalui, Rusija galės pasinaudoti, ateidama su taikos misija.

Karinė doktrina pabrėžia Rusijos teisę kištis ir vartoti jėgą, jei kenkiama kur nors Rusijos piliečiams. Kaip paduginti Rusijos piliečius Baltijos valstybėse? Ten gyvenantys rusai bus verčiami tapti Rusijos valstybės piliečiais. Tada Rusija turės teisę juos ginti, o taip gins ir „savo interesus“, pagal Rusijos karišką doktriną: „ginti taiką, palaikyti tvarką“. Jau daugiau kaip 1.000 asmenų Lietuvoje turi ir Lietuvos ir Rusijos pilietybę, nors juridškai tai dar neįteisinta, bet faktiškai tai jau egzistuoja. Ir jau susitarė su Lietuvos delegacija ruošti dvigubos pilietybės sutartį. 40 tūkst. Rusijos piliečių yra Estijoje ir panašūs skaičiai Latvijoje. Ir juo daugiau žmonių bus priėmę Rusijos pilietybę, juo daugiau galimybių Rusijai bus ginti savo piliečių teises.

Prorusiška politika

Kita grėsmė nepriklausomybei yra Vakarų valstybių nesipriešinimas tokioms rusų užmačioms. Lietuvoje opozicija protestuoja, kelia tai Europos taryboje. Estija ir Latvija pareiškė, kad Rusijos kariška doktrina yra nepriimtina. O prez. A. Brazauskas lapkričio 25 d. pasakė, kad Rusijos karinėje doktrinoje tik kai kas nepriimtina ar nesuprantama! Kai kur Amerikos spaudoje pasigirsta balsų apie tą doktriną, bet kartu sakoma, kad Rusija jos neinaudis blogiems tikslams... Vokietijai tai nepriimtina,

Be lietuviybės sunku gyventi

Pokalbis su PAULIUMI MICKUM, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininku

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai perėmus Aštuntojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengimo komiteto pareigas, Paulius tapo sekančio kongreso rengimo komiteto direktoriumi.

— Pauliau, kas Jums iš visų įvykusių Pasaulio lietuvių jaunimo kongresų paliko didžiausią įspūdį?

— Man teko dalyvauti 1983, 1987 ir 1991 metų kongresuose. Kiekvieną kartą man didžiausias įspūdis, kad susirinkdavo naujas būrys jaunimo. Tas jaunimas nebuvo vien tik iš Čikagos, iš Klivlando, ar iš Niujorko, bet iš viso pasaulio: Australijos, Pietų Amerikos ir Europos. Kažkodėl tai mane labai paveikė. Mano pasaulis sumažėjo, belankant tuos jaunimo kongresus. Dabar aš galėčiau nukristi į Australiją ir ten turėčiau kur apsigyventi. Pietų Amerikoje galėčiau pas lietuvius apsigyventi. Pasaulis sumažėja. Pasaulėžiūra pasikeičia. Man atrodo, kad ji pagerėja. Iš tikrųjų visi tie kongresai labai paveikė mano lietuvišką gyvenimą. 1983 m. kongrese gal ne visiškai žinojau, ką aš darysiu savo gyvenime — man buvo tik 17 m. Bet po to kongreso,

ypač po kongreso Australijoje (1987 m.), žinojau savo gyvenimo kryptį, žinojau, kad lietuviybė man bus svarbi ir kad be lietuviybės man bus sunku gyventi.

— Jūsų nuomone, koks yra Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso svarbiausias vaidmuo, tikslas ar pasiekimas? Kodėl jaunimas turėtų dalyvauti kongresuose?

— Patį svarbiausią tikslą galima išreikšti vienu sakiniu. Jungti lietuvišką jaunimą. Jaunimas visame pasaulyje liks visvien jaunimu. Yra lietuvių, gyvenančių už Lietuvos ribų, atsakomybė išlaikyti tą lietuviybę, kurią tėvai ir seneliai mums perdavė. Be to, jaunimas retai turi progos pasisakyti pasaulinėje plotoje. Čia ne naujiena — taip visuomet buvo ir bus. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga ir Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas per studijų dienas suteikia jaunimui progą išsireikšti. Studijų dienų išvados nustato veiklos kryptį iki sekančio kongreso; išrenkama nauja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba, kuri atstovauja maždaug 2500 jaunimui Pasaulio lietuvių bendruomenėje. Aplamai, jeigu Lietuvoje kyla

bet Kohl sako: „Rusija yra mūsų artimiausias didysis kaimynas“...

Vakarų šalių prorusiška politika yra grėsmė Lietuvai. Rusija stengiasi nukreipti Vakarų dėmesį į tai, kad komunizmas jau žlunga, šaltasis karas jau pasibaigė. Prof. V. Landsbergis tai palygino su bulių rungtynėse naudojamo raudono skuduro, po kuriu yra paslėptas durklas. Rusija nori, kad ji būtų lyg chimera, demokratinė imperija. O Vakarai sutinka, kad būtų pasidalinta sferomis, nes tai visai yra tvarkoje pagal vakarietišką mąstyseną. Arba konfrontacija, arba susitarimas. Jei Vakarai su Rusija susitars, Lietuvai bus blogai.

Rusija skiepia mitologines sąvokas apie komunizmo žlugimą, nes aiškinti, kad tik keičia drabužėlį yra labai sunkus darbas. Mita! dėl saugumo ir stabilumo zonų jau yra paleisti į apyvartą. Nenorėdami Rusiją izoliuoti, Vakarai daro žingsnį atgal! Rusijos „artimasis užsienis“ liečia ir buvusius Varšuvos bloko šalis. Rusija priekaištauja Vakarams dėl NATO išplėtimo, o pati jau atkūrė karinį bloką ir nori jį dar plėsti. Mes esame nr. 1, kuris truko jiems plėsti Karaliaučiaus sritį. Kai Rusija atkuria karinį bloką, Vakarai tai nelaiko militarizmo pasireiškimu.

Išeivijos silpninimas

Buvo dedamos pastangos išeiviją suskaldyti ir atskirti nuo Lietuvos. Tiesa, Lietuva ir išeivija, tai kitokie pasauliai. Yra skirtumų, kurie negreit bus įveikti. Atskirumui pasi-

tarnavo ir pilietybės problema, o ir tai, kaip ji buvo pateikiama išeivijai. Lietuva labai spaudė Lenkiją dėl dvigubos pilietybės. Lietuva nesutiko su dviguba pilietyste ir pabrėžė Lietuvoje vienos pilietybės principą, darant lengvatas lietuviams užsienyje. Nors buvo nutarta, kad nuo 1991 m. gruodžio mėn. kiekvienas užsienio lietuvis važiuoja į Lietuvą be vizos ir gyvena Lietuvoje laisvai, tai dabar nevykdoma. Pilietinis įstatymas nuo 1991 m. gruodžio mėn. iki dabar yra tapęs keistu politinės kovos lauku, net skelbiama, kad Landsbergis atėmė išeiviams pilietybę. Tai netiesa.

Mus gali išskirti ir demokratijos supratimas. Kas dabar vyksta Lietuvoje, tai geriau „demokratūra“. Galvojame, kad turime visas demokratines institucijas: parlamentą, prezidentą, laisvą spaudą ir t.t. Bet tose nėra demokratinio principo. Joms opozicija yra priešas. Su informacija ir spaudos laisve nėra taip, kaip norėtusi kad būtų. Pvz., TV 26 kanalas buvo sunaikintas, kad nebūtų nekontroliuojamo TV kanalo. Keliami balsai ir dėl Tele 3 uždarymo. Yra keliamas klausimas ir dėl žurnalistikos diplomų redaktoriams; tada tie, kurie tokių diplomų neturi, turėtų pasitraukti. Žurnalistų sąjunga nori turėti monopolį, nes kiti žmonės neturėtų teisės leisti laikraštį, ir tai būtų daroma, remiantis įstatymu. Argi tai ne demokratūra? Išeivija neprotestavo dėl TV 26, o prof. Bačkauskaitė neturi žurnalistės diplomo.

PLJ VIII-ojo kongreso rengimo komitetas. Sėdi iš kairės: RŪTA KALVAITYTĖ, PAULIUS MICKUS, RŪTA VAIKUTYTĖ; stovi: POVILAS MARKEVIČIUS, DARIUS SUŽIĖDELIS, GINTA DRAUGELYTĖ, GAILIUS DRAUGELIS. Trūksta: Inos Balsytės, Linos Mockutės

klausimas apie išeivijos lietuvių jaunimą, tai kreipiasi į mus.

— Lietuvai atstacių nepriklausomybė, ar Jūs galvojate, kad Pasaulio lietuvių jaunimo kongresų tradicija turėtų būti tęsiama toliau? Kodėl?

— Nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalai šiek tiek pasikeitė. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga buvo įsteigta 1972 m. kaip išeivijos lietuvių jaunimo organizacija. Tai gali keistis, nes kaip kalbėjome Pietų Amerikoje, tuos klausimus reikia išdiskutuoti. Mes visvien esame Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, kur pabrėžiamas žodis „lietuvis“. Klausimas, kaip mes galime padėti Lietuvai. Ar mes norime padėti Lietuvai? Sekantis kongresas tai nuspręs. Susirinkę atstovai turėtų susėsti, išnagrinėti ir nuspręsti. Liečiant mūsų ryšius su dabartine Lietuva, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga veikia jau daugiau, kaip 20 metų. Ji turi šiek tiek patirties organizaciniuose darbuose; įvairių renginių bei stovyklų rengime. Daugelis pasaulio lietuvių jaunimo yra skautai, ateitininkai, šoka tautinių šokių grupėse, dalyvauja vienaip ar kitaip lietuvių visuomenės veikloje. Tos patirtys gali būti perduodamos Lietuvai ir sekančiom kartom. Iš kitos pusės, mes galėtume labai daug ką išmokyti iš Lietuvos. Lietuva dabar keičiasi diena iš dienos.

Mes gauname iš ten labai daug žinių. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos tikslas yra išlaikyti

kyti lietuviybę už Lietuvos ribų, bet mes žinome, kad to negalime padaryti be Lietuvos.

— Jūs esate Aštuntojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso direktorius. Kaip vyksta VIII-ojo PLJK rengimo darbai?

— Darbai vyksta sparčiai. Jau sudarytas organizacinis komitetas: turime programos, reklamų ir finansų skyrius. Kiekvienas skyrius turi savo užduotį. Mano darbas kaip kongreso direktoriaus yra prižiūrėti, kad visi skyriai kartu dirbtų ir atliktų savo užduotis. Aš taip pat atsakau į visus bendruomenės bei visuomenės klausimus apie kongresą. Šis ateinantis kongresas, įvyksiantis 1994 m. liepos mėnesį, skirs nuo praėjusių kongresų. Mes pirmą kartą grįžtame į

Lietuvą. Tai yra ir geras, ir įdomus dalykas. Buvusiems kongresams Australijoje, Amerikoje, Pietų Amerikoje, Europoje vis vadovavo to krašto lietuvių jaunimo sąjunga. Lietuvoje kol kas dar nėra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos skyriaus, todėl mes viską turime daryti iš tolo: siųsti savo žmones į Lietuvą susirasti pagalbininkų. Mes jau esame suradę gerų padėjėjų, kurie profesionališkai ir atitinkamai vadovaus mūsų programai.

— Ačiū, Pauliau, už pokalbį ir linkni sėkmės kongreso darbuose.

— Ačiū labai Jums. Kalbėjosi — Rūta Kalvaitytė Spaudai paruošė Lina Mockutė

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltono ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 880 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario (9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nerabrigiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite apylinkių numeriai: U.P.S. 416, 519, 705. 1-800-668-7100 613, 514 1-800-465-2876 403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštądienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekių ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite: **Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.** Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

IRENA K. LUKOŠEVIČIENĖ

Šio simpoziumo bendra tema – "Išėjimas į pasaulį Lietuva". Gražia tradicija tapęs mokslo bei kultūros darbuotojų suvažiavimas įvyko Leonte, prie Čikagos, 1993 m. lapkričio 24-28 d.d. Simpoziumo iniciatoriai ir nuolatiniai rengėjai: Lituanistikos institutas, Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga, Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga ir JAV Lietuvių bendruomenė.

Aštuntojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo programa buvo sukurta į dešimt dalis: griežtieji mokslai – vad. Donatas Šatas; technologija – vad. Almis Kuolas; architektūra ir dailė – vad. Algimantas Bublys; medicina ir odontologija – vad. dr. Arūnas Vanagūnas; istorija ir politiniai mokslai – vad. Leonas Sabaliūnas; socialiniai mokslai – vad. Aldona Malcanaitė-Gaškienė; teologija ir filosofija – vad. Aldona Zailskaitė; literatūra, lingvistika ir tautotyra – vad. Violeta Kelertienė; ir muzikologija – vad. Emilija Sakadolskienė.

Simpoziume vyko daug ir įvairių pranešimų, kai kurie tuo pačiu metu, išskyrus šešias pilnumos sesijas. Smulkiau paliesiu tik tai, kur suspėjau dalyvauti.

Konstitucinė priežiūra

Pirmoji pilnumos sesija vyko lapkričio 25 d. tema: "Lietuvos konstitucijos įtaka krašto politikai ir visuomeniniam gyvenimui". Pranešimus padarė L. Sabaliūnas, J. Šmulskytis ir A. Štomas.

L. Sabaliūnas nagrinėjo kaip Lietuvos politinė santvarka mėginama įgyvendinti svarbią naują – konstitucinę priežiūrą. Šis vaidmuo konstitucijai patikėtas konstituciniams teismams. Tikimasi, kad ši institucija gins žmogaus laisves ir teises, stiprins teisėtumo sąmonę. Kalbėtojas išskėlė šio klausimo esmę labai įdomiai ir spalvingai. Jo nuomone, konstitucinio teismo teisėjai metų laikotarpyje nepersidribo – išsprendė vos penkis klausimus. Jis lieka nerimė, ar toks teismo vaidmuo išpildytas nesulėtins demokratinio daigų augimo.

Teisės ir laisvės

Julius Šmulskytis palietė klausimą apie žmogaus teises ir laisves Lietuvos konstitucijoje. Pilietines teises ir laisves liečia net 28 skirsniai, kai tuo tarpu Amerikos "Bill of Rights" turi tik 10 paragrafų. Atrodo, lyg ir atkartojimas sovietmečio dvasios. Savo analizavimu Julius Šmulskytis daugiau ribojosi spaudos laisve ir jos garantija Lietuvos konstitucijoje. Iš dalies ji reiškiasi agresyviai, nepriklausomai ir naudojasi laisve kritikuoti politiką ir jos vykdytojus, bet dar toli iki vakarietiškos demokratijos. Rūpesčio kelia spaudos įstatymo projektas, kuris numato kvalifikacijų reikalavimus redaktoriams, spaudos registraciją, spaudos kontrolės komitetą, įpareigojimą perduoti oficialius seimo sesijų turinius. Pabrėžta ir televizijos problema, kur privačiai televizijai leidimas neduodamas, arba daromas spaudimas ir sunkinamos sąlygos.

Netobulumas

Aleksandras Štomas išskėlė visą eilę kritinių pastabų apie Lietuvos konstituciją ir jos taikymą politinėje praktikoje bei valstybės veiksmų veikloje. Didžiausią problemą mato bendrame teismų santvarkos netobulumas – konstitucija nesusitvarko su teismais. Pasiūgdama apibrėžtos atsakomybės už esminius teises pasireiškimus ar pažeidimus. Ribų nebuvimas ypatingai ryškus spaudos laisvės neteisėse formulavime. Kaip pavyzdį plačiau komentavo "Respublikos" išpuolius. A. Štomas sklandžiai reiškė savo išmąstytas mintis, kurios daug kur prieštaravo ir Sabaliūnui, ir Šmulskytii.

Nepažįstama profesija

Antroji pilnumos sesija ryškino temą "Išėjimas į pasaulį Lietuva". Pirmininkavo A. Malcanaitė-Gaškienė, o pranešimą padarė Irena K. Lukoševičienė iš Kanados apie socialinės pagalbos principų taikymą Lietuvoje. Ji supažindino su dviem patirtim – Socialinės rūpybos centru įsteigimu prie Vytauto Didžiojo universiteto Kaune 1992 m. rudenį, kur "Caritas" ir Lietuvos vyskupų dėka buvo gauta finansinė parama iš JAV Katalikų vyskupų

konferencijoms. Pirmiausia stengiamasi parengti būsimus dėsnytojus, nes socialinio darbuotojo profesija Lietuvoje yra nauja ir nepažįstama – nėra istorinių pagrindų. Vytauto Didžiojo universitete jau pripažintos bakalauro ir magistro programos. Kodirektoriai Čikagos Loyolos ir Illinois universitetų profesoriai dr. R. Kulienė ir dr. R. Constable. Atvyksta dėstyti JAV universitetų profesoriai, kurie dėsto su vertėju (co-teacher) pagalba. Praktikos darbus ir metodiką dėstė I. Lukoševičienė ir G. Mačiukienė.

Patį pirmąjį patirtis su profesiniu socialiniu darbu ir šios pagalbos principais prasidejo Kauno Medicinos akademijoje 1990 m. Medicinos seserų fakultete. I. Lukoševičienė supažindino Medicinos Akademijos studentus ir dėsnytojus su "Social Work" profesinio darbo esme per keturis semestrus, o vaizdajuostėje, bent iš dalies, buvo parodyta, ką studentės suprato, išmoko ir mėgino pritaikyti ligonių slaugoje bei jų išgyvenimuose. Šio profesinio darbo tikslas buvo padėti įskverbti socialinės pagalbos principus į Kauno Medicinos akademijos slaugos profesionalų akademinį paruošimą.

Ūkis ir statyba

Juozas Šarkus, inžinierius-ekonomistas, ekonomikos daktaras iš Kauno, trumpai apžvelgė žemės ūkio būklę 1993 m.; analizavo investicijų sąlygas ir galimybes Lietuvoje, privataus kapitalo augimo perspektyvas, išėjimo ekonominių ryšių su Lietuva plėtojimo galimybes.

Trečiojo pilnumos sesijoje Lietuvos seimo opozicijos vadovas prof. Vytautas Landsbergis padarė platų pranešimą temą: "Grėsmės nepriklausomybei". (Žiūr. atskirai).

Ketvirtojo pilnumos sesijoje nagrinėtas architektų įnašas į Lietuvos kultūrą. Buvo iškelta Kauno ir Vilniaus senamiesčių restauravimo charakteristikos ir planai. Nagrinėtos bendrų projektų galimybės ir pareikštas susirūpinimas, ar dabartinė Lietuvos architektūra kūryba nesanti persunkta Vakarų įtaka ir koks lietuviškos architektūros įnašas į tarptautinę architektūrą?

IRENA K. LUKOŠEVIČIENĖ

Mokslo būklė

Penktos pilnumos sesija analizavo Lietuvos mokslo institucijas – padėję ir perspektyvas. Leonas Kadžiulis, Lietuvos Mokslo tarybos pirmininkas, nagrinėjo Lietuvos mokslinių institucijų akademinę ir finansinę būklę. Išskėlė problemas ir pasėkas, kurias akademinės institucijos ir mokslininkams paliko Antrasis pasaulinis karas ir pusę amžiaus slėgusi sovietų okupacijos sistema. Persiorganizavimas Vakarų mąstysenos linkme vyksta sunkiai. Kalbėtojas mano, kad reikės vienos kartos išlipti iš duobės ir trijų kartų išbristi iš dvasinio purvo. Jis pabrėžė, kad mokslo institucijos labai stengiasi siekti autonomijos ir savivaldos. Pastebėjo, kad studentų ir mokslininkų skaičius mažėja. Be to, finansinė būklė esanti sunki. Valstybės biudžete mokslo institucijų išlaidų numatyta 145 ml. litų – tai yra tik 5.3% viso valdžios biudžeto.

Dr. Vilkas iš Vilniaus universiteto teigė, kad mokslo ir studijų įstatymas buvo priimtas per skubiai: juo mėginta per greitai atsikratyti viso, kas buvo praeityje. Dr. Vilkas teigė, kad mokslas neturi būti savivaldas ir už jį turi atsakyti vyriausybė. Jis įžiūri pagrindinę problemą – ekonominę.

Dr. A. Avižienis pažvelgė į mokslo ir studijų vystymąsi Lietuvoje nepriklausomybės metais. Pabrėžė Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo prasmę ir svarbą, ir iš šios perspektyvos Lietuvoje vykstantį mokslo institucijų kilimą. Kalbėtojas išskėlė akademinės laisvės – sąžinės ir mokslo kokybės ypatingą reikšmę. Jo manymu, būtų labai neigiamu ir žalinga aukštojo mokslo institucijoms sugrįžti į ministerijos pavaldumą. Ministerijos darbas nėra atstovauti mokslui. Jis teigė, kad aplamai pasaulyje vyriausybės kišimasis į aukštojo mokslo kontroliavimą yra tik atsilikusių kraštų charakteristika.

Sociologijos klausimai

Pirmoje sociologijos sesijoje, pirmininkaujant A. Malcanaitė-Gaškienei, gana išsamiai buvo paliestos ir moterų problemos Lietuvoje: būklė, perspektyvos ir organizacinė veikla; Lietuvoje moters darbo rinkoje ir feminizmas kaip vertybių perversnimas. Žvelgiant į ateitį, moters padėties pagerėjimą visuomenėje reikėtų siekti įvairių moterų organizacijų pagalba, kuri vis labiau aktyvėja ir ieško atitinkamų išiečių. Visuose pranešimuose pasigesta kaimo ir aplamai žemesnio išsilavinimo moterų poreikių supratimo ir joms reikalingo dėmesio. Jų gyvenimo krūvis esąs sunkiai pakeliamas ir dažnai tampa priežastimi sun-

kių krizių ir lūžių. Pabaigai keletas minčių apie antrąją sociologijos sesiją, kurioje daugiau pasireiškė kanadiečiai.

Prof. Romo Vaštoko pranešime analizuota kai kurie lietuvių kultūros bruožai, kurių šaknys yra sovietinės sistemos vyrvime ir pasireiškia kasdieniniame gyvenime. Jų pažinimas svarbus bet kuriam bandymui suprasti Lietuvos socialinėms problemoms bei jų sprendimui. (Prof. Vaštoka negalėjo dalyvauti ir jo pranešimą perskaitė dr. Dovilė Mačiukėnaitė iš Kauno, studijuojanti Čikagos Loyolos universiteto sociologiją).

Liliana McDonald pateikė Toronto universitete padarytų tyrimų ir savo darbo su trečios bangos imigrantais pastebėjimus, charakteristikas ir sunkumus, su kuriais jie susidūrė pirmiausia imigracijos metais Kanadoje.

Silvija-Jūratė Savickaitė iš Vilniaus, dabar studijuojanti Klivlande, kalbėjo apie vaikų globą Lietuvoje ir šeimos reikšmę žmogaus gyvenime.

Irena K. Lukoševičienė savo pranešime kėlė klausimą, ar Lietuvoje išskylančių gilių socialinių problemų sprendime galima pritaikyti sugrauto ir nuskriausto (deprived) žmogaus ar šeimos atstatymo metodą ir principus, kad jį grąžintume į normalesnį gyvenimą. Pranešėja išskėlė marksistinio mąstymo gilią pasekmę, kurios pakirto lietuvių charakterį, dvasinę būklę, mąstyseną. Pagal Gurvitch'o analizę, Markso ideologija apima visas civilizacijos apraškas. Turint galvoje, kad ši itaka siautė Lietuvoje 50 metų, pasekmės yra gilios ir žmogui. Šeimos negalima atstatyti magiškos lazdelės mostu. Todėl dirbant šioje srityje, Lietuvoje mėginama atrasti teorijas ir principus žmogaus ir šeimos lygsvaros atstatymui ir naujų pagrindų iškėlimui profilaktinių programų išvystyme.

Aplamai, šiame Mokslo ir kūrybos simpoziume buvo paliesta lietuvių-žmogaus egzistencija įvairiose srityse. Galia, kad laikas ir pranešimams, ir diskusijoms, ir asmeniškam bendravimui buvo labai ribotas.

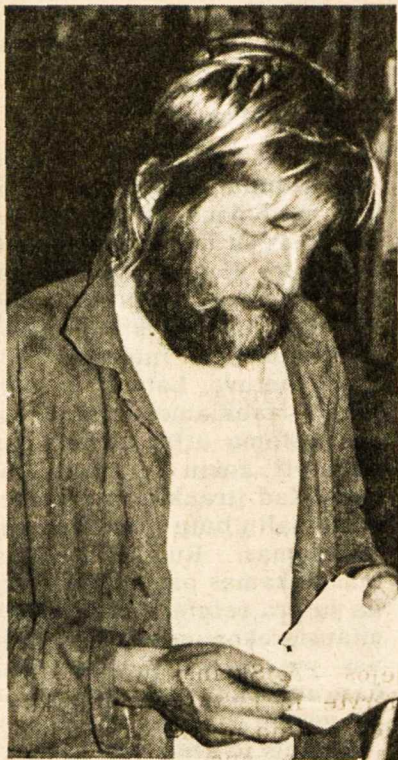
Nepagražintų spalvų pasaulis

Dail. Stasio Glinskio paroda aplankius

RIMA ZUBAITĖ

Praeitų metų lapkričio 11 dieną, Ontario Durham vietoje įvyko Lietuvos dailininko Stasio Glinskio tapybos darbų parodos atidarymas. Dailininkas, gimęs Pasvaly 1940 m., gyvenantis Kaišiadorių rajone, buvo pakviestas Baltijos - Kanados kultūros centro (Baltic-Canadian Cultural Exchange Centre) vedėjo R. Rickevičiaus iniciatyva. Paroda buvo sukurta "United Media Arts" galerijoje. Šaltą šeštadienio popietę suvažiavo meno mėgėjai iš daugelio pietų Ontario vietovių. Parodos atidarymo apeigas atliko Lietuvos generalinio konsulo žmona Gražina Lapienė. Šalia S. Glinskio naujausią kūrinių buvo taip pat rodoma Kanados lietuvių, kandidatės į 1993 metų prestižinio "Genie" premiją, Z. Dirsės video-filmas. Paroda tinkamai pavadinta "Baltic Wind" (Baltijos vėjas).

Po jaukaus atidarymo, dalyviams ir svečiams išsiskirsčius, radau progą pasikalbėti

Dail. STASYS GLINSKIS

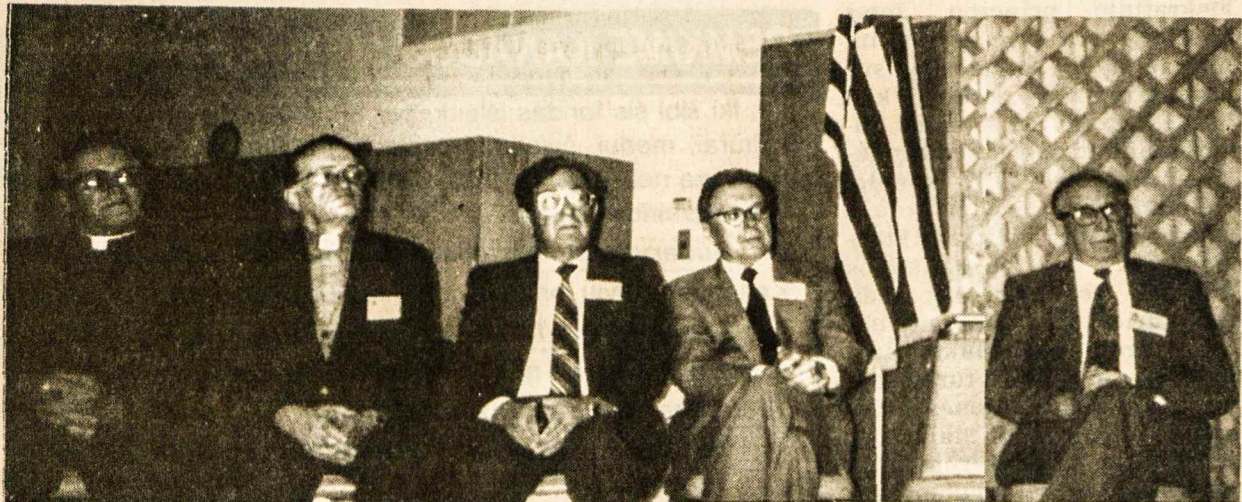
su dailininku Stasiu Glinskiu. Dailininko tematika įvairi: kaimo, jūros peizažai, Vilniaus senamiesčio vaizdai, natūrmortai, ir net pora humoristinių portretų. Jo paletė – tamsių, turtingų gamtos spalvų derinys. Stipri kompozicija, tamsių spalvų technika, ryški perspektyva – tai Stasio Glinskio tapybos ypatybės, kurios iš karto giliai įtraukia žiūrovą ir atspindi jo ilgų metų skulptūros darbą.

Dailininkas savo paveikluose neiško saldaus grožio, nei, atvirkščiai, jokio žiaurumo ar skundo. Jo žodžiai: "tai paprastas, nepagražintų spalvų pasaulis". Paveikluose vaizduojama visa tai, ką dailininkas mato savo aplinkoje, tik intensyviau išreikšta sutirštintom spalvom, kurių dėka vaizduojami daiktai įgauna savo prasmę. Tuščios senamiesčio gatvės pergryvena nelygva šimtmečių laiką, vandens edami seni, sustingę jūros stulpai ir rodikliai, rūstaus dailininko gėraiširdžio šuns ir liūdnio juokdario portretai... S. Glinskio kūryba apjungia priešingas nuotaikas, ir paveikslai dvelkia neramumu bei gilia įtampa. Veikaluose išreikšiamas sielvartas ir melancholija, kai kur primena norvegų Edvard Munch ir ruso Marc Chagall arba šiuolaikinio vokiečio Anselm Kiefer kūrybą.

Atsakydamas į klausimą nuo kada ir kas jam turėjo stiprios įtakos, kad gyvenimą paskirtu dalei, Stasys Glinskis aiškina, jog nuo pat mažens, kur iš gausios šeimos išaugo net keturi dailininkai, pirmoji mokytoja buvo jo motina, išmokiusi jį mąstyti, po to – gamta, kuri davė intymų spalvų pažinimą. Nuo vaikystės kūrė medinius dievukus, kurie padėjo suprasti savo šalies sielą. "Visą laiką domėjaisi lietuvių liaudies skulptūra – rūpintojėliais, koplytstulpiais, kryžiais – tai neišsenkanti meno lobiai, kurie patraukia savo paprastumu ir minties gylumu." Vėliau, gyvenant Kaune ir Vilniuje, įtaką darė meno studijos, dailės muziejai, draugystės su kitais dailininkais. Ypatingą reikšmę savo tapybos braižų susiformavimui turėjo nepriklausomos Lietuvos, tragiškų likimų dailininkų Vl. Eidukevičiaus ir A. Samuolio tapybos darbai.

Dailininkas jau keletą savaičių Kanadoje ir daug tapo. Ar turi įtakos nauja aplinka kūrybai? "Pirmieji įspūdžiai, ypač Durham apylinkės – jei nematytčiau namų, atrodytų, kad keliauju per Žemaitiją. Durham ir kiti aplinkui miesteliai skiriasi nuo Lietuvos savo spalvų margumu ir ryškumu. Bandau pritaikyti naują koloratūrą, išgauti savo naujuosiuose paveikluose tos vietovės charakterį. Norėčiau pridėti įvairias metų laikais, ypatingai rudenį, kuris neapšakomai gražus Kanadoje".

S. Glinskio kūryba bus rodoma Toronto Lietuvių namuose sekmadienį, sausio 16.

Aštuntajame Mokslo ir kūrybos simpoziume. Iš kairės lietuvių katalikų vyskupas išeivijai PAULIUS BALTAKIS, OFM, liuteronų-evangelikų vyskupas HANSAS DUMPYS. Dešinėje PLB valdybos pirm. BRONIUS NAINYS ir Lietuvos konsulas Čikagoje VACLOVAS KLEIZA

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai
ir koplyčia

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar
(705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

GINTARAS EXPRESS

Dėmesio! Mūsų įstaigos specialios kainos metinių progai*

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$5.99 plus \$14 pristatymas
arba
1 kg \$1.10 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$4.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per **GINTARAS EXPRESS** nemuituojami. Siūlome Jums šventinės gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.
* Specialios kainos galioja nuo sausio 3 d. iki sausio 25 d.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$895.

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais)
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfridas Zorkus, tel. (905) 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

1968 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400.
FAX (416) 604-9748.

\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$
Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plus \$14 – pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami
automobilai ir kiti stambūs kroviniai į
Baltijos šalis.
Greitas ir saugus
pristatymas.

“Pastoralė” Maironio mokykloje

1993 m. lapkričio 27 rytą Toronto Maironio mokyklos klasėse buvo girdimas malonus sujūdimas. Mūsų lietuviškos mokyklos vedėja G. Paulionienė su ruošė mokiniams ir mokytojams prieškalėdine staigmena: mokykloje pasirodo mergaičių vokalinis ansamblis iš Kauno “Pastoralė”.

Pusvalandį prieš vidudienį lietuviškos mokyklos salė buvo jau užpildyta klausytojų. Joje susirinkę visi: darželio auklėtiniai, mokiniai, kursantai, jų mokytojai ir auklėtojai, tėveliai. Išgirstame įžanginį mokyklos vedėjos žodį. Vėliau prie mikrofono mokyklos viešnia, taip pat ir giesmininkių vadovė, seselė Ignė, kuri ir pristato “Pastoralę”.

Beje, reikėtų priminti, kad šiais metais – Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos jubiliejus – seselės švenčia 75 metų sukaktį. Ta proga jos pasikvietė ansamblį iš Kauno, kuriam ir suorganizavo koncertinę kelionę po Amerikos ir Kanados išeivijos lietuvių kolonijas. Seselė Ignė pristatė mokyklos klausytojams atlikėjas: 16 mergaičių, jų vadovę ir mokytoją Nijolę Stankevičienę bei jų akompaniatorę ir vadovės padėjėją Salviniją Jautakaitę.

Mokyklos auklėtiniai ir svečiai susidomėję klausėsi jaunųjų balsų. Girdėjome gies-

mes: “Kristau, Karaliau”, “Ave, Maria”, “Viespatie į Tave einu”; dainas: “Mama, kur tie paukščiai skrenda”, “Dunda, sudunda mediniai tiltai”, “Viespaties lėlija”, “Piemėnų kalnais” ir kitas. Mažuosius klausytojus sudomino ir atliekamų giesmių bei dainų nuotikos perdavimas gestų pagalba. Manėčiau, kad “Pastoralės” pasirodymas Toronto Maironio mokykloje buvo lyg ir repeticija prieš koncertą Prisišikimo parapijos šventovėje. Taip pat mergaitėms buvo gera proga susipažinti ir priartėti prie Toronto klausytojų.

Tikiu, kad lietuviškos mokyklos auklėtiniai mergaičių koncertėlis labai patiko: “Pastoralė” susilaukė šiltų ir ilgų plovimų. Giesmininkių pasirodymas buvo baigtas žodžiais: “Ieškokite Dievo karalystės, o visa kita jums bus duota: svarbiausia – tikėjimas”. Su daina “Labanakt” išėjo ir jaunosios atlikėjos, nors laikrodžio mušė vidudienį. Išsiskirstė ir lietuviškos mokyklos auklėtiniai.

Ačiū tariame visiems: “Pastoralei” už gražius balsus ir giesmes bei dainas, vedėjai – už staigmeną ir, aišku, Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seserims, kad atvežė ir leido išgirsti jaunąsias giesmininkes.

Inga Pivoriūtė

Giesmės gimusiam Kristui

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Jau ketletą metų iš eilės Toronto lietuvių choras “Volungė” sukviečia mūsų visuomenę į kalėdinį koncertą. 1993 m. jis buvo atliktas gruodžio 12 d. Prisišikimo parapijos šventovėje. Dalyvavo: solistai – Anita Puodžiūnienė, Jonas Vaškas, smuikininė Rūta Melkienė, Lietuvos kankinių parapijos ir Prisišikimo parapijos vaikų chorai, choras “Volungė” bei jo vadovai D. Viskontienė, J. Govėdas.

Koncertą pradėjo “Volungės” choristai procesija. Eidami giedojo J. Govėdo “O, Betliejau”. Pasigirdus antros giesmės tyliems garsams, lėtais žingsneliais, nešini žvakutėmis, pasirodė mūsų mažiausieji atlikėjai: Lietuvos Kankinių ir Prisišikimo parapijų vaikų chorai. Jų sušėstas žvakutes perėmė “Volungės” dainininkai ir įstātė prie altoriaus ir dideles žvakides. Trys likusios pirmos dalies giesmės “Kalėdinė lopšinė”, “Kai Motin šventa” ir “Daugaus karalienė” buvo atliktos visų choristų. Atskirus giesmių posmus giedojo tik suaugusieji, o kitus vien tik vaikai. Toks derinys nenuvargino mažųjų atlikėjų balselių, o klausytojai galėjo pasidžiaugti balsų tembrų, niuansų besikeičiančių skambesiu.

Vidurinioji dalis buvo skirta “Volungės” choro ilgamečiams bendradarbiams, pavairinantiems programą ir leidžiantiems choristams pailsėti. Tai solistai Anita Puodžiūnienė, Jonas Vaškas ir smuikininė Rūta Melkienė. Tarpusiuose tarp atskirų giesmių ir solo atlikimų buvo skaitomi V. Kolyčiaus paruošti Kalėdų šventės ir koncertui pritaikyti skaitiniai.

Po solistų programos koncertą toliau tęsė “Volungė”. Vienas iš stambesnių kūrinių šioje dalyje buvo A. Vivaldi “Gloria” (“Gloria in excelsis Deo” ir “Et in terra pax”). Koncerto pabaigoje dvi giesmės “Angelus girdėjome” ir “Kur gimė Kristus” atliko vien vaikų choras, palikdamas visiems malonius prisiminimus, nu-teikdamas šventiškai kalėdinei nuotaikai.

Iš tokių mažųjų choristų išaugo ir D. Viskontienės padėjėjos – A. Skrinkaitė, V. Underytė ir I. Viskontaitė, kurios padėjo ne tik įvesti giesmininkus koncerto pradžioje, bet kartu su jais padrąsinančiai giedojo. Tai gražus pavyzdys visam paaugusiam jaunimui.

Šventinis koncertas buvo baigtas bendrų giesmių giedojimu, įjungiant ir visus klausytojus. Po koncerto visi rinkosi parapijos salėje pasivaikinti kava ir choristų sušėstais sausainiais. Visi džiaugėsi “Volungės” ir vaikų choro atlikta programa, vis pabrėždami, kad žymiai jaučiau ir maloniau jaučiasi būdami savo parapijos patalpose, negu kokioje išnuomotoje, nors ir geresnės akustinės savybės turinčioje salėje.

Atsiųsta paminėti

Aleksas Šatas, LAISVĖ BE TIESOS – NELAISVĖ. Apologetinių straipsnių rinkinys su kun. Vytauto Bagdanavičiaus, MIC, įvadu. Straipsniai parašyti populiaria kalba “Pasikalbėjimų Maitiko su tėvu” stiliumi. Išleido “Lituanica”. Kaunas, 1993 m., 268 psl. Tiražas – 800 egz. Spausdino Morkūno ir K spaustuvė Kaune.

Dalis “Pastoralės” choristų, atlikusių religinių giesmių koncertą 1993.X.31 Putname Nuotr. Vytauto Maželio

Sodaicio paveikslų paroda

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

Gruodžio 12 d. Floridos Daytona Beach lietuvių telkinyje, Prince of Peace šventovės salėje, įvyko Juozo Sodaicio penkioliktoji asmeninė paroda: išstatyti 34 darbai.

Anksčiau dailininkas buvo daugiau žinomas kaip rašto žmogus (žurnalistas, novelių autorius, redaktorius, leidyklos “Gabiya” įsteigėjas, paskleidęs apie 100.000 egz. knygų), tačiau Niujorke baigęs architektūrinę braižybą, tolydžio vis labiau ėmė artėti prie dailės, galiausiai jai visiškai atsidėdamas.

Kiekviena paroda – tai vienas dailininko tikėjimo išpažinimas. Kartais būna patvirtinamas anksčiau pareiktas meninės tiesos, o kartais senųjų atsisądamas ir paskelbiamas atsivertimas į naują tikėjimą. Nėgana to: paroda yra tarsi raktas į labai intymų stalių, kuriame, šilko skepeton įvyniota, glūdi pati nuogliausia ir tikriausia tiesa – menininko sielos “lėlytė”.

Tad ką išpažįsta ir kuo tiki Juozas Sodaitis?

Pirmiausia, manėčiau, jis tiki ir dėsninę pasaulio sąrangą, kuri apsprendžia visų tvartinį tarpusavio darną. Jo paveiksluose žmogus su savo aplinka santykiauja ne valdoviškai, bet lygiomis teisėmis. Ir jei augalui švėytimo nepakanka, dailininkas jo viršūnėje įžiebia saulutę, o paukščiui užbrėžia spiralinį sparną. Avinėlių akys tampa žmogiški ilgesingos; lapų virpėjimas yra jų gyslų ornamentas. Tad visi paveikslų veikėjai lieka vienodai apdovanoti ir broliškai susijungia bendram grožio ritualui.

Sodaitis tiki į formų tyrumą, todėl perspektyvos gelmė jam ne visados būtina. Jis rūpinasi tinkamu dėmių išdėstymu ir retai gilinasi į atspalvius ar atšėlius. Paveikslų išpūdis būna dažniausiai sutelkiamas priekiniam planui, o atpakalį valdo viena lygi spalva. Šia prasme dailininką būtų galima gretinti prie fovistų, kurie bandė erdvę išreikšti paviršiais ir tikrovę atskleisti spalvinių plokštumų samplai-komis. Vėlesniuose jo paveiksluose fonas kartais nuteka marmuro gyslom arba būna išlaizomas juodom linijom, lyg švinu suldyti vitražo stiklai.

Sodaitis tiki į spalvą: formų gaivintoją ir įkvėpėją. Dailininkas vartoja ją skaisčiai – beveik pilnoje spektro skalėje. Jo potėpis būdingas savo vaizdiniu tiesumu ir tapybišku iškalbingumu; spalvos žėrinčios ir dinamiškos. Sakėčiau, kad tarp spalvų ir įvyksta Sodaicio paveikslų drama. Skaudžius jų susidūrimas dailininkas sutramdo baltų ar juodų linijų užbrėžimais. Ir šitokiu būdu sudrausminęs vidinį maištą, jis suteikia ne tik spalvoms, bet ir linijoms (gal ir sau?) – iškovotą ramybę.

Sodaitis tiki į kompozicijos nuoseklumą ir vidinę rimtį: visus paveikslų komponentus jis išdėsto apgalvotai ir juos priežastingai sujungia. Dailininkas jau seniai yra suradęs savitą braižą, kurio svarbiausia taktininkė yra elegantiška linija. Ji vyniojasi per

visus Sodaicio paveikslus, lyg Ariadnos siūlas, kuris mus vedą žmogiškos būties ir meninių atradimų labirintu. Gerb-damas gryną liniją ir gryną spalvą, jis kažkur susiliečia su nuostabių spalvininku Paul Klee. Susiliečia, tiesa, tik mirksniui, nes bedaidiškumo, kaip visatos ritmo dogmos, Sodaitis niekad nėra išpažinęs; jis liko ištikimas aiškiams pavidalui. Jo baltoji linija skrieja vėjišku lengvumu, o juodoji dažnai paveikslui suteikia tirštesnį sąskambį, o minorinę tonaciją. Tačiau esama apvadų, kuriuos sudaro net trys linijos – ryškinant kamolinį formų apvalumą, kai vešlias gėlių kekes ir kresnų kūnus nušviečia humoristinis žvilgsnis.

O dabar atsiverskim visiems ryškiausiai atpažįstamą Sodaicio meninės maldaknygės lapą: jis tiki į lietuvių tautodailės turtus ir jais skoningai naudojasi. Ne vien sužetinė prasme, pasirinkdamas paveikslų temai mitą ar legendą, bet ir priderindamas jai dekoratyvią puošmeną: keliaukštės saulės, iš skritulių išaugančias egles, žvaigždėtas snaiges, kraičio skrynų tulpes ir balandžius. Jie dėsniną simetriją kartais suglaudžia su savo atspindžiais, kartais išauga į “tvo-rele”, šoninę juostą arba paveikslą rėmelius. Šiame žaismingame karnavale, tarp čiulšėnčių gėlių, šokančių vaini-

kų ir žydinčių paukščių – žmogaus veidas lieka pridengtas stoiska kauke ir dažniausiai būna indėniškos “terra cotta” spalvos.

Impresionizmą kadaise supurtė Afrikos skulptūrų atradimas, persų miniatiūros, archeologinių iškasenų primityvi egzotika. Dailininkai vis skato naująją žaliavą tiesiai piešti ir tapyti. Mūsų tautos pirmapradiškame miške Juozas Sodaitis irgi būtų vienas iš panašios kelionės pilgrimų. Šiuo metu – jau ne tik tiesiogine atributika, kiek giluminiu požiūriu į pačią liaudies meno tradiciją, jos dėsnius bandydamas pritaikyti ir universaliam žodynui.

Kadangi aš esu teatro žmogus, su džiaugsmu prijungiu dar vieną tikėjimo tiesą, kurią dailininkas išpažįsta: kad gražu tai, kas teatralu. (Suprantama: juk Sodaitis buvo vienas iš Marijampolės teatro steigėjų). Gražu tai, kas pakylėta ant koturnų, kas spalvotais prožektoriais apšviesta – grimu paryskintas veidas, dekoracijų išmonė, netikroviška tikrovė. Graži yra gyvenimo hiperbolė: Teatralaus nusiteikimo Sodaicio paveiksluose apšiai rasime. Tą būtų galima pavadinti dar kitu vardu: tai palaimingas vaiko žvilgsnis į pasaulį. O pašaukimas soduose žydi fantastiškos gėlės, čiulba deimantinės paukštės, žmogaus balsu prašneka baltaplaukiai ėriukai. (Prarastasis rojus? ...)

Juozas Sodaitis savo kūrinius linkęs vadinti tapybine grafika.

JUOZAS SODAITIS, “PAVASARIO ŽIEDAI”, akrilis

JUOZAS SODAITIS, “EGLĖ, ŽALČIŲ KARALIENĖ”, akrilis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Poetas kun. Leonardas Andrius, OFM, gimęs 1914 m. liepos 15 d. Barstyčiuose, dabartiniame Skuodo rajone, praėjusią vasarą po penkiasdešimt dvejų metų vėl lankėsi gimtinėje, Lietuvon atskridęs iš Niujorko. Susirinkusiems barstytiškiams jis atnašavo Mišias, sakė pamokslą ir skaitė savo eilėraščius. Pagrindinis jo kūrybos vakaras buvo surengtas Vilniuje, Lietuvos rašytojų klube. “Vagos” leidykla ten jau 1991 m. išleido jo poezijos rinktinę “Pasilikau tik dangų mėlyną”.

“Ateities” žurnalo 1993 m. konkursas nesulaukė gausenų dalyvių. Jam ypač trūko išeivijos atstovų. Dėl dalyvių trūkumo vertintojų komisija atsiskė įprastose premijų paskirstymo, nutarusi apdovanoti visus dalyvius, pagal stiprumą įtrauktus pirmojon ir antrojon vieton. Rašinių skyrių I vieta teko Hariui Subačiui (Winneta, IL) ir Džiugui Juknui (Vilnius), II vieta – Aidai Bublytei (Willoughby, OH), Gediminui Karobliui (Kaunas) ir Editai Šimoliūnaitėi (Joniskėlis); eilėraščių skyrių I vieta pripažinta Vilmai Bantei (Kaunas), Džiugui Juknui (Vilnius), II vieta – Vytautui Paliukui (Garliava), Vaidai Kaminskaitei (Joniskėlis), Algirdui Vaiceikai (Troškūnai). Nuotraukų skyriuje tik viena premija paskirta I vietą užėmusiam Liudui Landsbergiui (Upper Marlboro, MD). Premijų mecenatas šiame konkurse – prel. dr. Juozas Prunskis. 1994 m. “Ateities” konkurse tikimasi susilaukti daugiau dalyvių.

Prel. dr. Juozas Prunskis, žurnalistas, katalikiškosios veiklos skatintojas ir daugelio premijų mecenatas, buvo pagerbtas 1993 m. gruodžio 12 d. Ateitininkų namuose Lemonte. Pagerbtuvėms skirta popietė, surengta Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos pirm. Sauliaus Kuprio iniciatyva, sutraukė apie porą šimtų dalyvių iš paties Lemonto, Čikagos bei kitų jos apylinkių. Sekmadienio popietės programai vadovavo Jadvygą Damušienė. Jos metu prisimintas priartėjęs prel. dr. J. Prunskio aštuoniąsias dešimtis gimtadienis gruodžio 22 d. Apie jo gyvenimą ir veiklą kalbėjo dr. Petras Kisielius. Susipažinta su 1991 m. išleista prel. dr. J. Prunskio redaguota knyga “Ateitininkai komunistų ir nacių kankiniai”. Jis pats priminė, kad lygiateisiai šios knygos redaktoriai taipgi yra Pilypas Narutis ir dabar jau miręs Leonardas Kerulis. Lietuvių katalikų bendrijos pirm. dr. Juozas Meškauskas supažindino su prel. dr. J. Prunskio finansuojamomis premijomis. Lietuvių katalikų bendrijos 1.000 dolerių premija Ateitininkų federacijos vadui Juozui Polikaičiui jis pakvietė išeiti jos mecenatą prel. dr. J. Prunskį. Pagerbtuvių popietė baigta dalyviams parodytu premjeriniu vaizdažuostės filmu “Prerastas Juozas Prunskis”. Jį sukūrė Alvydas Buklys, pakviestas ALRK federacijos, finansinės paramos susilaukęs iš lietuvių fondo.

XXII-ja meninių nuotraukų parodą Čikagos lietuviams M. K. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre 1993 m. spalio 29 – lapkričio 7 d.d. surengė Dr. Stasio Budrio foto archyvas. Parodon nuotraukomis išjungė 29 fotomenininkai iš Lietuvos, JAV ir Kanados. Ją suorganizavo ir jos leidinį spaudai paruošė fotomenininkas Algimantas Kezys. Nuotraukas Lietuvoje šiai parodai surinko Fotomenininkų sąjunga Vilniuje ir jaunųjų fotomenininkų “Raketos” klubas Kaune. Parodai ir konkursui 1992 m. rudenį buvo paskelbta pagrindinė “Draugystės” tema. Geriausias konkursinės “Draugystės” nuotraukas išrinko parodos lankytojai M. K. Čiurlionio galerijoje. Laimėtojai buvo paskelbti lapkričio 12, penktadienį, Dr. Stasio Budrio foto archyvo Jaunimo centre surengto vakarone. Pirmąją 150 dolerių premiją laimėjo kaunietis Romualdas Požerskis, antrąją 100 dolerių – taip pat kaunietis Romualdas Rakauskas, trečiąją 50 dolerių – vilnietis Algimantas Žižiūnas. Laimėtojų foto archyvo tarybos pirm. dr. Milda Budrienė. Ji pranešė ir 1994 m. parodos konkursinę temą “Skaumas ir liūdesys”. Lietuvių dailės muziejuje Lemonte buvo surengta jaunųjų fotomenininkų nuotraukų paroda, veikusi lapkričio 2 – gruodžio 31 d.d.

Mažosios Lietuvos tautinės tarybos 1918 m. lapkričio 30 d. pasirašyto Tilžės akto deimantinė sukaktis Klaipėdoje buvo paminėta Mažosios Lietuvos istorijos muziejuje. Apie šį dokumentą kalbėjo Klaipėdoje gyvenantys istorikai, lietuvininkų bendrijos “Mažoji Lietuva” atstovai. Muziejus surengė klaipėdiečio fotomenininko Bernardo Aleknavičiaus nuotraukų parodą “Lietuvininkai”. Jose buvo pastarajame trisdešimtmetyje įamžinti Mažosios Lietuvos vaizdai ir jos veikėjų veidai. Etnografinis ansamblis “Kuršių ainiai” atliko Mažosios Lietuvos dainų bei giesmių programą.

Žemaičių kultūros draugija nauju žurnalu “Žemaitija” pakeitė kelerius metus žemaičių kalbą leista laikraštį “A mon sakaa”. Žurnalas “Žemaitija” skiriamas tėviskėms, kurie domisi savo krašto praeitimi, kultūra, tautasaka, lankytinomis vietomis, žymiais žemaitijos žmonėmis. Iliustruotas žurnalas “Žemaitija”, redaguojamas palangieškės D. Mukienės, bus leidžiamas kas trys mėnesiai 3.000 egzempliorių tiražu. Pirmenybė teikiama žemaičių tarmėmis parašytiems straipsniams, bet nebus ignoruojama ir valstybinė lietuvių kalba. Pirmasis “Žemaitijos” numeris skirtas Simono Daukanto 200 metų gimimo sukakčiai. Šia tema rašo S. Pivoras, V. Vengrienė ir G. Subačius. Tarmes nagrinėjantis kalbininkas J. Pabrėža aptaria S. Daukanto tėviškės Lenkimuose kalbą. Spausdinami žemaitiškos poezijos pradininkų S. Anglickio ir A. Bagdono bei jų sekėjų kūrinių. Atkreipiamas skaitytojų dėmesys į žemaičių miestelius, šventoves ir nykstančius kultūros paminklus.

Lietuvos valstybinės 1993 m. kultūros ir meno premijas laimėjo Kauno choro vadovas ir dirigentas Petras Bingelis, literatūros istorikė ir kritikė Viktorija Daujotytė, išeivijos sociologas Vytautas Kavolis, išeivijos skulptorius Vytautas Kašuba ir vilnietis aktorius Laimonas Noreika. Premijas paskyrė trejiems metams išrinktas vertintojų komitetas, vadovaujamas poeto Marceliaus Martinaičio. Premija Petriui Bingeliui paskirta už 1989-93 m. koncertines programas su Kauno choru, apėmusias lietuvių muzikos klasiką, G. F. Handello oratoriją “Mesijas”, W. A. Mozarto “Requiem” ir J. Brahmsio “Vokiską requiem”, Laimonui Noreikai – už 1991-93 m. išeivijos poetų, dr. Vinco Kudirkos, Maironio, Simono Daukanto, Vinco Mykoliaičio-Putino poezijos programas, Vytautui Kašubai – už Lietuvai dovanotą sukurto skulptūrų rinkinį, dabar nuolat rodomą vilniečiams bei jų svečiams Radvilų rūmuose. Viktorijai Daujotytei premija atnešė jos knygos “Tautos žodžio lemtys” (1990), “Moters dalis ir dalia”, Vytautui Kavoliui – knyga “Epochų signalai” (1991). Premijos bus įteiktos 1994 m. vasario 15 d., Vasario šešioliktosios išvakarėse.

Žymusis geografas prof. dr. Česlovas Kudaba, Lietuvos nepriklausomybės 1990 m. kovo 11 d. akto signataras, mirė Vilniuje 1993 m. vasario 19 d. ir dabar ilisai Karveliškų kapinėse. Lietuvos žurnalistų sąjungos prezidentas jo atminimą pagerbė jam paskirta pomirtine Dr. Vinco Kudirkos 1993 m. premija už tais metais išleistą knygą “Septyni keliai iš Varnių”. Ją spaudai paruošė “Santaros” žurnalo redakcija, išleido “Spindulio” spaustuvė. Premijos paskyrimo pranešime aiškinama: “Knyga parašyta prieš du dešimtmečius. Joje skaitytas patiria jaudinančių išpūdžių, keliaudamas su žymiuoju geografu po Žemaitijos kalvas ir slėnius, kur giliai po žemės ir laiko klodais išlikusios lietuvių civilizacijos šaknys. Paskutinę gyvenimo vasarą autorius rankraštį papildė tik nedideliais komentarais. Tai dar vienas paliudijimas, kad Č. Kudabos publicistinei kūrybai negalioja vienadieniai masteliai”. Žurnalo “Santara” redakcija jau ruošia prof. dr. Č. Kudabos atminimui skirtą knygą su velionies publicistika, bendraminčių atsiminimais, laiškais. Knygos išleidimu rūpinasi velionies bičiuliai JAV Valdas Adamkus ir Antanas Mikalauskas, Atviros Lietuvos fondas, “Spindulio” spaustuvė. Ją norima išleisti 1994 m. vidurvasarį, kai liepos 24 d. bus minimas šešiasdešimtas prof. dr. Č. Kudabos gimtadienis.

V. Kst.

JUOZAS SODAITIS, “RŪPINTOJĖLIS”, akrilis

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:		
90-179 d. term. ind.	3.75%	
180-364 d. term. ind.	3.75%	
1 metų term. indėlius	4.00%	
2 metų term. indėlius	4.00%	
3 metų term. indėlius	4.50%	
4 metų term. indėlius	5.00%	
5 metų term. indėlius	5.25%	
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.00%	
1 metų GIC-met. palūk.	4.25%	
2 metų GIC-met. palūk.	4.50%	
3 metų GIC-met. palūk.	5.00%	
4 metų GIC-met. palūk.	5.75%	
5 metų GIC-met. palūk.	6.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP...	3.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.25%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.00%	
Taupomąją sąskaitą	2.75%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%	

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	8.50%
Sutarties paskolas	
nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.75%
2 metų	6.50%
3 metų	7.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	5.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS (RENGIMUS)

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

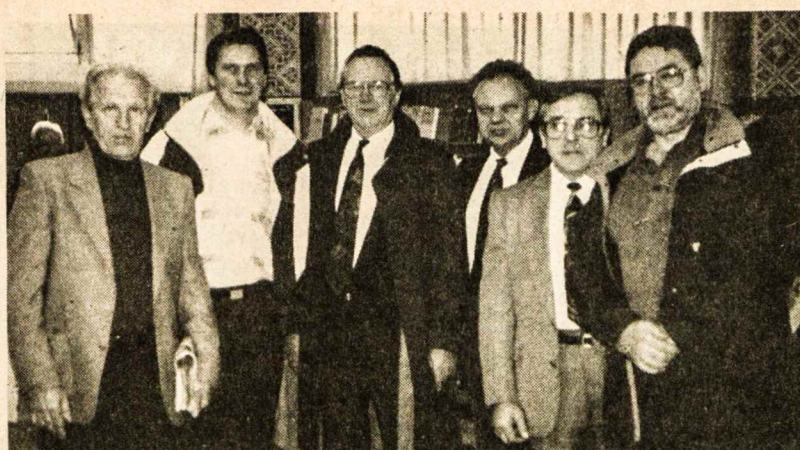
Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857 Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Po metinio suvažiavimo 1993 m. lapkričio 14 d. ŠALFAS-gos centro valdybos pareigūnus išleidžia Klivlando sporto darbuotojai. Iš kairės: VYT. NASVYTIS – žymusis šachmatininkas, VYT. ČYVAS – Vid. vakarų sporto apygardos vadovas, torontiešiai SIG. KRAŠAUSKAS ir M. LEKNICKAS (c.v. nariai), J. KJAUSKAS ir torontietis AUDRIUS ŠILEIKA – c.v. pirmininkas

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Sidabras šešiolikmečiui

1992 m. plaukimo sezono pabaiga Kanadoje buvo baigta Kanados Taurės varžybomis. Moderniškas Eto-bicoke plaukimo patalpas pripildė šimtai plaukikų, o gausios amerikiečių grupės pasirodymas papildomai pakėlė varžybų lygį.

Šešiolikmetis Sean Sepulis taipogi varžėsi įvairiose rungtyse ir labai sėkmingai plaukė nugara – 50 m., 100 ir 200 m atstumuose, pasiekdamas baigmes ir tapdamas jauniausiu varžybų finalistu. 200 m atstume jis liko septintu (2:12.57), tačiau 100 m jis atplaukė jau penktu (59.25). 50 m baigėje Sepulis atsiliko nuo dabartinio Kanados meistro tik septyniomis šimtomis sekundėmis. Sean pagerino savo geriausią laiką net pilna sekunde (27.29) ir, laimėdamas sidabro medalį, tapo jauniausiu varžybų žymūnu. Geriausias pasekmes jis pasiekia plaukdamas nugara, tačiau "laisvas stilius" ar plaukimas "peteliške" taipogi nėra jam svetimas.

Sepulį šeima gyvena Guelph miesto apylinkėse ir visi priklauso Marlin plaukimo klubui. Sean su savo keturiolikmetės sesute nuolat treniruojasi. Kasdien jie plaukia bent po keturias valandas. Jų tėvai, skatindami savo vaikus, patys aktyviai dalyvauja klubo veikloje. Dažnai jiems tenka ir teisėjauti rungtyse.

Sean savo pasekmėmis aplenkia sesutę Candace, tačiau ir ji dažnai būna laimėtojų tarpe. Paskutinė Marlin klubo varžybose Candace Sepulė tapo čempione. Plaukdamas keturiais skirtingais stiliais (400 m. IM), ji užtikrintai laimėjo (5:51.04).

Užklausus jaunuolių tėvą Joną Sepulį (buvusį "Vyčio" krepšininką), ar neplanuojama 1995 m. dalyvauti V-se Pasaulio lietuvių žaidynėse Lietuvoje, pastebimas susidomėjimas. Atsiranda ir papildoma priežastis keliauti – plaukikų motina yra estė. Sean ir Candace Sepuliai savo pasekmes gerina, ir didėja galimybė 1995 m. būti laimėtojais.

ŠALFAS-gos 1994 varžybinis kalendorius

Pagal visuotinio ŠALFAS-gos suvažiavimo, įvykusio 1993 m. lapkričio 13 Klivlande, nutarimus skelbiame sportinių varžybų datas 1994-ųjų sezonui. Dalis varžybų dar planuojamos. Apie jų vykdymo laiką bus skelbiama vėliau.

Krepšinio pirmenybės – Vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) ir veteranų (45 m. ir vyresnių) – įvyks 1994 vasario 12-13 d.d. Hamiltone, Ont. Vykdo Hamiltono "Kovas". Ryšiai – Arvydas Šeštokas, 1411 Winterbourne Dr., Oakville, Ont. L6J 7B5. Tel. (416) 829-2289.

Alpinistinio kalnų slidinėjimo pirmenybės numatomos 1994 vasario pabaigoje ar kovo pradžioje Kanadoje. Programoje – slalomas ir didysis slalomas įvairaus amžiaus klasėse. Ryšiai – Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4. Tel. (416) 766-2996.

Raketbolo pirmenybės numatomos 1994 balandžio mėnesį Baltimore, Md. Data dar nenustatyta. Rengia – Baltimorės lietuvių "Atletų" klubas. Ryšiai – Algirdas Ve-

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliame į naujas patalpas – prie Rutos aukštinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje nebebuvo nuo gegužės 15 d. Paketų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimumas 2 kg, arba 10.00. Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

937-9898
Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS

Š. A. Lietuvių golfo pirmenybės vykdė Toronto lietuvių golfo klubas 1994 m. rugsėjo 3-4 d.d. Kanadoje. Ryšiai – Andrius Zaleskis, 3160 Eden Oak Cres., Mississauga, Ont. L5L 5V1. Tel. (416) 607-4203

Š. A. baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks 1994 m. rugsėjo 10-11 d.d. Kanadoje. Ryšiai – Irena Wilkinson, 2783 Kinner-ton Cres., Mississauga, Ont. L5K 2B3. Tel. (416) 822-0302.

Š. A. baltiečių ir lietuvių šaudymo pirmenybės įvyks 1994 m. rugsėjo mėn. Hamiltono LMŽK Giedraitis šaudykloje šia tvarka: a) rugsėjo 10 – stendinis (Trap) šaudymas, tik baltiečių pirmenybės; b) rugsėjo 17 – smulkas (22) kalibro šautuvų, baltiečių ir lietuvių pirmenybės; c) rugsėjo 24 – pistoletų, baltiečių ir lietuvių pirmenybės. Višais šaudymo reikalais kreiptis į Balį Savicką, 340 Dixon Rd., Apt. 2004, Weston, Ont. M9R 1T1. Tel. (416) 244-2267.

Š. A. baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės numatomos 1994 m. lapkričio pradžioje Toronte, Ont. Vykdo estai. Ryšiai – Ilona Smalenskienė. Tel. (416) 769-7040

ŠALFAS-gos centro valdyba

Geriausieji Lietuvos alpinistai

Lietuvos alpinizmo federacija, peržiūrėjusi metinius rezultatus, nustatė ir paskelbė 1993 m. sezono geriausius alpinistus. Be konkurencijos pirmoji vieta teko įveikusiam visais klūtis ir įkopusiam į Everest viršukalnę (8882 m) Vladimir Vitkauskui. Antroji vieta skirta Aldonai Skeraičiai, liepos 31 d. įkopusiai į Tian Šanyje esančią Chan Tengrio (6995 m) viršukalnę, į kurią po dviejų savaitių įkopęs ir Audrius Peseckas, tuo laimėdamas trečiąją vietą. Ketvirtąją užėmė Artūro Bazio alpinistų grupė (Artūras Bazys, Gytis Bakanauskas, Virmanas Drevinskis ir Saulius Vilius), įkopusi į 5150 m aukščio Kaukazo Koštan Tau viršukalnę.

Toronto "Vyčio" sporto klubo metinis susirinkimas įvyks 1994 m. sausio 26 d., 7 v.v. Lietuvių namuose. Kvietiami narius bei rėmėjus dalyvauti. Klubų valdyba

Ateitininkų žinios

Ateitininkų federacijos Prano Dovydaičio fondai Lietuvoje aukso: \$500 – K. ir El. Gudinskai (Hamilton), auksa skiriama studentų stipendijoms; \$100 – V. Bireta, B. ir Jonas Lukoševičiai (Montreal), K. Manglicas, P. Lukoševičius, P. Vilutis; \$25 – Z. ir J. Stravinskai; \$20 – B. ir A. Juozapavičiai.

Ateitininkų Kūčiose 1993 m. gruodžio 19 d. "Prisikėlimo" paršalėje dalyvavo 120 asmenų. Su būriu jaunučių atvyko ir Hamiltono ateitininkai. Dalyvius pasveikino dr. O. Gustainienė. Kun. Astijus Kungys, OFM, savo kalboje sugretino Lietuvos ateitininkų misiją su šv. Pranciškaus misija. Kaip šv. Pranciškaus Kristus kvietė atstatyti griūvančią Kat. Bendriją taip ir Lietuvos ateitininkai savosios organizacijos šūkiu "Visa atnaujinti Kristuje" yra įpareigojami rūpintis nualintoms gyvyboms Kat. Bendrijos dvasiniu atnaujinimu.

R. Jonaitienė su giliu įsijautimu, padeklavimo eilėraštį "Balas iš praeities" (autorius nežinomas). Pasidalinus kalėdaisiais (plotkelėmis), visi stiprinosi tradiciniais valgiais. Po vakarienės buvo Hamiltono jaunučių programėlė – vaidinimėlis, kuriam parodoma, kaip Juozapui ir Marijai buvo sunku rasti nakvynę Betliejuje.

Skardaus varpelio skambėjimo lydimas, atkeliavo Kalėdų senelis (Linus Daukša) ir, susisodinęs Hamiltono ir Toronto jaunučių aplink save, Stasiukui Kulivui asistuojant, išdalino dovanėles.

Nuotaika buvo šeimyniška ir jauki. Bendram kalėdiniam giesmių giedojimui vadovavo Vaidotas Vaičiūnas su gitaros palyda. Nuširdi padėka ponios, gaminiams maistą, tvarkiusiems ir puošiusiems salę ir visiems prisidėjusiems pinigine auka išlaidoms padengti. O.G.

Skautų veikla

LSS tarybos pirmininku išrinktas v.s. fil. Kęstutis Ječius, ilgametis tarybos narys, ASS vadijos pirmininkas ir paskutines dvi kadencijas ASS vadijos vicepirmininkas. Nustatyta tvarka jį išrinko, neakivaizdinio būdu naujosios tarybos nariai-rės.

LSS Kanados rajono vadu išrinktas gilvelistas j. ps. Rimas Sriubickis, vadovavęs jūrų sk. laivui, "Romuvos" stovyklavietės valdybos narys, vėliau jį pirmininkas ir stovyklos viršininkas. Kaip rajono vadas, jis perims ir "Romuvos" stovyklavietės valdybos pirmininko pareigas.

Sausio 20 d., 6.30 v.v. Anapilios patalpose šaukiamas "Rambynio" ir "Šatrijos" tuntų tėvų komiteto posėdis.

Žiemos iškyla įvyks sausio 23 d. Autobusas išvažiuos 8.30 v.v. iš Lietuvių namų autoaikštės.

Toronto Lietuvių namai paskyrė \$150 auką "Rambynio" ir "Šatrijos" tuntų veiklai. Ačiū! M.

Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

3.75% už 90 dienų term. indėlius	
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius	
4.00% už 1 m. term. indėlius	
4.00% už 2 m. term. indėlius	
4.50% už 3 m. term. indėlius	
5.00% už 4 m. term. indėlius	
5.25% už 5 m. term. indėlius	
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.70%
2 metų	6.50%
3 metų	6.90%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	5.50%
(variable rate)	

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilėje.

AKTYVAI per 99 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių kredito nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GELIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2

(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošime gėles įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Priimanamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994.

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines viryklas, indų plovimo mašinas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Atlieku įvairius vandentekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronte (Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,

Etobicoke, Ontario M8X 1B6

FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Po trumpų atostogų (sausio 2-22), Algis Medelis savo paslaugomis Jums patarnaus iš naujos būstinės Toronte: 1558 Bloor Street West (beveik skersai gatvės nuo Lietuvių namų). UNITY TRAVEL įstaigoje. Žiemos metu, kaip ir anksčiau, asmeniškai su juo pasimatyti bus galima trečiadieniais, tarp 11 v.r. ir 17 v.v., arba pagal susitarimą. Ošavoje vis dar gausite mūsų rasti kiekvieną dieną (išskyrus trečiadieniais). Taip pat vakarais ir savaitgaliais. Kvietame kreiptis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jums tinkamomis oro linijomis. Pilna kaina (su mokesčiais) **nuo \$1050**

Į DAINU ŠVENTĘ!

Keliaukite kartu su mūsų meniniais vienetais – "Gintaru", parapijos choru ir kt. birželio gale per Kopenhagą. Pirmiems 65 užsisakiusiems, pilna kaina (su mokesčiais) **\$1113**
Sekantiems 45 – pilna kaina (su mokes.) **\$1165**

Į ŠILTUS KRAŠTUS!

Florida, Meksika, Pietų Amerika, Tolimieji Rytai.

Skrydžiai pagal jūsų pageidavimą. Teiraukitės! Del smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais į Algi Medelį asmeniškai arba kasdien į Christine (angliškai) šikiai arba lenkiškai). Tarp sausio 2 ir 22 Algis Medelis atstovaus. Norintiems tuo laiku užsakyti vietas skrydžiams į Dainų šventę patariam ilgai nedelsti.

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W.,

Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Atvyksta Gediminas Vagnorius

Gediminas Vagnorius, žemaitis nuo Telšių, darbuosis ekonomikos vystymo programų komisijoje Sąjūdžio laikais. Iš profesijos – statybos inžinierius, vėliau įsigijęs ekonomisto laipsnį, dirbęs Lietuvos ekonomikos institute iki pradėjo politinę karjerą.

Kazimierai Prunskienei pasitraukus, po trijų dienų iš to paties posto pasitraukė ir Albertas Šimėnas. Tragišką 1990 m. sausio 13 d. įvykių įkarštyje, tuometinio Aukščiausiosios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio pasiūlymu, Gediminas Vagnorius buvo patvir-

tintas Lietuvos respublikos premjeru.

Sovietų tankams beriedant Vilniaus gatvėmis, sausio 13 d. 4.30 v. ryto priėmė premjero priesaiką. Nepalūžė ir tų pačių metų rugpjūčio mėnesio krizės metu, kai vėl, sovietų karinei agresijai pasireiškus, buvo bandyta įvykdyti perversmą. Sunkiomis sąlygomis ėjo pareigas iki 1992 m. rugpjūčio mėnesio vidurio. Su Vytautu Landsbergiu ėmėsi Tėvynės sąjungos, dešiniųjų jėgų organizavimo darbo. 1993 m. gegužės mėn. steigiamajame šios sąjungos suvažiavime išrinktas valdybos pirmininku.

Kanados lietuvių fondas praneša, kad asmenys, organizacijos ar grupės, dirbančios lietuviybės išlaikymo darbą iš-eivijoje ir norinčios gauti paramos, privalo užpildyti naujai paruoštą anketą ir grąžinti ją į fondo raštine iki 1994 m. vasario 16 d. Prašymai be anketos nebus svarstomi. Pavėluoti prašymai bus grąžinti prašytojui.

Taip pat jau dabar galima gauti stipendijoms prašyti naujai paruoštą anketą, kuri turi būti grąžinta į fondo raštine iki 1994 m. balandžio 1 d. Jei stipendija bus paskirta, jums bus pranešta, kad pinigų gausite tik tada, kai, mokslui prasi-dėjus, pristatysite iš mokslo įstai-gos pažymėjimą, kad ją lankote. Anketas galima gauti KLB, KL fondo raštine arba paštu, rašant: Kanados lietuvių fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6. KLF

Kanados Tėvynės sąjungos skryliaus valdyba šiuo metu organizuoja susitikimus sausio 15-16 arba sausio 22-23 d.d. – St. Catharines, Hamiltone, Toronte, Delhi, Londone ir Otavoje. Kai bus patvirtintos susitikimų datos, jos bus skelbiamos per parapijų biuletenius bei "Tėviškės žiburiuose". Informaciją taip pat teikia: St. Catharines – p. Žemaitienė; Hamiltone – Vida Stanevičienė, Liucijus Ulbinas; Toronte – Eugenijus Čuplinskas; Delhi – Agota Ratavičienė; Londone – Paulius Kuras; Otavoje – Algimantas Eimantas. Inf.

SP
PRINTING
NET
PAUS
STUVE

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Priimamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

GEDIMINAS VAGNORIUS

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gi paaiškėjo, kad girti serbai šaudė į žemę prie beginklų kanadiečių kojų ir virš jų galvų, turinčių mėlynus Jungtinių tautų šalmus. Po tokios teroro taktikos kanadiečiai buvo paleisti gyvi ir net nesužeisti, bet tris vis dėlto teko nusiųsti ligoninėn dėl nervinės įtampos.

Nusivylimą Jungtinių Tautų taikos priežiūros tarnyba ne-daug tesumažino Kanados karia-riams operacinius planus Bos-nijoje paruošiančio brigados gen. B. Ashtono raminantys žodžiai. Kanadiečių karių ma-žesnės grupelės jau anksčiau šėsis kartus buvo sulaukytos ir nuginkluotos Bosnijos pi-lietinio karo dalyvių. Tačiau tada jie kanadiečių nebandė gąsdinti šūviais. Bosnijoje jau yra žuvę devyni kanadie-čiai, pakirsti minų bei kitų ne jiems skirtų šūvių ir spro-gimų.

Kanados spauda primena skaitytojams teigiamąsias sa-vo karių įsijungimo Jungtinių Tautų tarnybos puses. Kana-dos karo aviacijos didieji pro-peleriniai transporto lėktuvai "Hercules C-130" atliko tūk-santį skrydžių iš Italijos An-conos į Sarajevą, kur kartais netgi šaudoma ir nusileidžian-čius lėktuvus. Tūkstantasis skrydis įvyko ankstyvą 1993 m. gruodžio 29 d. rytą. Kpt. Jacques Poitras tada atskraidino apie 20 tonų maisto gaminių, miltų, anklodžių ir medicinios reikmenų. Nuo 1992 m. liepos 5 d. Kanada tokiais lėktuvais Bosnijos sostinė Sarajevan gyventojams nugalbena 15.000 tonų maisto. Karo aviacijos ir karių paslaugos Jungtinių Tautų tarnyboj Bosnijoje tame laikotarpyje Kanadai kainavo bilijoną dolerių.

Balandžio mėnesį baigiasi Kanados sutartis, parūpinan-ti karius Jungtinių Tautų tai-kos priežiūros tarnybai. Mi-nisteris pirm. J. Chretienas, sukrėstas serbų nesiskaitymo su Kanados kariais, kalba apie jų atitraukimą iš Bosnijos. Šis klausimas bus svarstomas Ka-nados parlamente vasario mė-nesį. Apie galimą savo karių atitraukimą šneka ir Britani-jos, Prancūzijos, Ispanijos vy-riausybės. Jas erzina visiškai Jungtinių Tautų nepajėgumas sustabdyti Jugoslavijos serbų kurstomą pilietinį karą Bosni-joje. Komunistinę Jugoslavi-ją pokario metais gerai apgink-lavo Sovietų Sąjunga. Pagrin-dinės tų ginklų atsargos dabar yra Serbijoje.

Kanados ministeris pirm. J. Chretienas išvyko Vakarų Eu-ropon, kur jam pirmą kartą teks dalyvauti Atlanto sąjun-gos vadų konferencijoje Briu-selyje. Ten jis žada iškelti Jungtinių Tautų tarnybai nu-siūtų karių atitraukimą iš Bosnijos, jeigu nebus atsta-tyta taika. Be jos absurdiška buvusioje Jugoslavijos teri-torijoje laikyti Jungtinių Tau-tų taikos priežiūros karius, kai taiką sovietiniais ginklais griaua serbai.

Vadų konferencijoje iškils ir Atlanto sąjungos padidin-mas naujais nariais. Jį dabar diktuoja netikėtus Vladimir-o Žironovskio iškilimas Rusijoje, jo grąsinimas Vokietijai bei kitoms šalims. Kanados ministeris pirm. J. Chretienas pritaria Lenkijos, Čekijos, Vengrijos ir, atrodo, Baltijos respublikų įsileidimui Atlan-to sąjungon. Tačiau tokia idė-ja nepatenkintas dabar jau apkarpytus sparnus turintis Rusijos prez. B. Jelcinas, sau-sio 5 d. pasisakęs prieš Lietu-vos norą tapti Atlanto Sąjun-gos nare. Pasak jo, šis posūkis sustiprintų didžiosios Rusijos siekiantį V. Žironovskį. V. Kst.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEPADORŲ SKELBIMAI?

Šiuo laiškučiu noriu atkreipti "TŽ" redakcijos dėmesį į "Akira-čių" pastabą, kuria jie ironiškai "pagiria" "TŽ" už spausdinimą ne-padorių skelbimėlių. Norėčiau su-žinoti, kodėl taip daroma?

Skaitytojas
Red. pastaba. Pasiteiravus admi-nistracijoje, kuri tvarko skelbi-mus, paaiškėjo, kad minėtuose skelbimėliuose nėra jokio nepa-dorumo – "A" apžvalgininko jie buvo iškreiptai suprasti. Viena-me tų skelbimėlių vieniša jau vy-resnio amžiaus moteris ieškojo panašaus į save vienišo gyvenimo draugo. Kitame skelbimėlyje vaista-žolių bendrovės atstove kvietė susidomėti jos pardavinėjama-iais gaminiais – jais pasinaudoti ir prisidėti prie jų skleidimo, tuo būdu užsidirbant ir pinigų. Kib-lų apžvalgininką galėjo suklai-dinti nebet reklaminis, itaigo-jantis skelbimėlių tekstas, galin-tis sukelti įtarimą. Taigi kaltini-mas, kad "TŽ" spausdina nepado-rius skelbimus yra be pagrindo. Nepadorumas įžiūrėjimas ten, kur jo iš tikrųjų nėra.

AUKOS VARENOS ŠVENTOVEI

"TŽ" beveik reguliariai gaunu. Tai leidinys, kuris pateikia ob-jektivią informaciją apie mūsų ir pasaulio lietuvių gyvenimą, gausenę, negu skelbiama mūsų dienraščiuose. Be to, žmogui la-bai svarbu ir pateikimo forma, kalbos tonas. Mūsų šiuolaikinė spauda piktdžiugiška, ugdanti priešingų pažiūrų stovyklų grum-tynes, kelianti rietenas. O vis dėlto, didžioji žmonių dalis sie-kia doros veiklos bei gražių žmo-giškų santykių. Tai dvelkia ir iš "TŽ".

Jūsų išspausdinto kreipinio dė-ka iš Kanados man parašė S. Ul-binas. Laiške išreiškė savo ir sū-nų vardu norą padovanoti Varen-os (M. K. Čiurlionio) šventovei varpus. Dar, žinoma, neaišku, ar ši savo norą jie įvykdys, tačiau didelis ačiū jau ir už šį atsiliepi-mą. Aš neabejoju, kad 1995-ji me-tai bus Lietuvoje skelbiami M. K. Čiurlionio metais. Tada jau be abejonių visi – ir LDDP, ir Vals-tybės vyrai sukurs pridėti savo pirstelį prie šios statybos, skin-damiesi "geradarių" laurus. Bran-gesnės yra tos dovanos (o jos iki šiolei buvo tikrai didelės), ku-rias šiai statybai suteikė Lietu-vos ir pasaulio žmonės geranoriš-kai, be signalo "iš viršaus".

Reiškiu padėką p.p. M. ir A. Bum-buliams, B. Saulėnui, kitiems ka-nadiečiams, parėmusiems mūsų šventovės statybą tikrai ženklio-

mis aukomis. Atsidėkodami, savo koplyčioje jau ne kartą iškla-u-sėme Mišias už visus geradarius, bendroje parapijiečių maldoje, prašydami Aukščiausiojo palai-mos jų dienose!

Su pagarba – Gražina Jaronienė,
Vytauto 163, 4640 Varena,
Lithuania

Paieškojimai

Giminės ieško Annos Gvildie-nės-Bružilaitės ir jos vyro Alberto Gvildžio. Lietuvoje gyvena Kre-tingoje.

Prašo atsiliepti Gintaras Bruži-la, Klaipėda, Taikos 111, bt. 40, Lietuva, tel. 79932 arba 128 Tay-lor Ave., Hamilton, Ont. L8K 3T2, Canada, tel. 5458868, Petras Brasas.

Karpavičienė Aldona, Justino (mergautinė pavardė Rinkevičiū-tė), gim. 1939 m., ieško nuyku-sios į Kanadą mamos jauniausios sesers Krikščūnaitės Stanislavo, Jurgio, gim. 1921 m., Lietu-voje gyvena Antanavo kaime pas savo tėtę Krikščūną Jurgį iki iš-važiavimo 1939 m.

Nori surasti pusbrolių Juozuką Krikščūną, kuris iš Lietuvos iš-važiavo 3 metų, ir pusėsėrę Irutę, kuri iš Lietuvos išvažiavo 5 metų. Adresas: Vilkaviškio apskr., Pil-viškiai, Stoties g-vė 21b-8, Lithu-ania.

Įvairios žinios

Šeimos metai – Jungtinių tau-tų visumos posėdis pavadino 1994 metus – Tarptautiniais šeimos metais, norint atkreip-ti ypatingą dėmesį į šeimos rūpesčius ir jos svarbą visuo-menei. Kanadoje įsteigtas or-ganizacinis komitetas Otavoje (Canada Committee for the International Year of the Fa-mily 1994), kuris padės praves-ti įvairias programas šeimos temomis, ir skatina visas bend-ruomenines ir žiniasklaidos or-ganizacijas remti tokią veik-lą bei imtis iniciatyvos reng-ti pokalbius bei kitus rengi-nius šeimos klausimais.

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ
REMONTUS ir
ATNAUJINIMUS
virtuves, vonias, rūsių įrengimus, langus, duris
plytelių dėimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS KAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgios sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland,
Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines,
Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines,
Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton,
Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St.,
St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7

Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6

Įstaigos telefonas
(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybė

Lietuvoje:

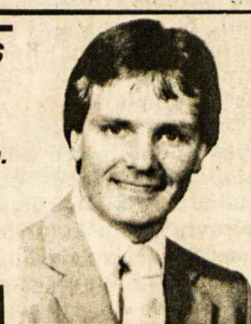
Gedimino pr. 26-217
Vilnius 2600
Tel. (3702) 22 78 97
Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų
įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER Ltd.

Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į
Valterį ar Kirię Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DRESHERIS

RIMA (Petkute) DRESERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

DIANA
MACHANAUSKAITĖ
AGENTŪROS ATSTOVĖ

Kelionių specialistė Rytų Europai, Kubai, Vidurinei Amerikai ir Karibų saloms
879 St. Clair Ave. West, Toronto, Ontario M6C 1C4, Canada
Tel. (416) 653-3333 • Fax (416) 656-8574
Registracijos nr. 04086815

MARIJANA McKINNON

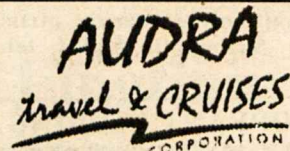
Imigrantams informacija apie paskolas
— Nemokamas namo įvertinimas
— Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą Baltic Construction
— Seminaras namų pirkėjams sausio 18 d.
Patarnavimas ir patogumas
Tel. (416) 763-5161 2261 Bloor St. W.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių
• stalius darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
• elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įve-dimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
• virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūsių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
• 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą 1994 m.!

Kelionės geriausiomis kainomis patogiais FINNAIR, KLM, LH ir Austrų lėktuvais

KELIONĖS Į VILNIŲ su Austrų linija per Vieną iš JFK (N.Y.) orauosto kiekvieną sekmadienį ir ketvirtadienį, kaina – \$880 (kan.) plus mokesčiai.

KELIONĖS PER AMSTERDAMĄ kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį, kaina – \$999 (kan.) plus mokesčiai.

Specialios papigintos kainos ekskursiniams (chartered) skrydžiams UŽSAKYMAI PRIIMAMI DABAR!

Užsakantiems vietas iki 1994 m. sausio 15 d. garantuota kaina vasaros metu tik \$999 (kan.)

Speciali garantuota kaina grupinėms kelionėms į 1994 metų Dainų šventę Lietuvoje. Užsakantiems vietas iki 1994 m. vasario 16 d. – \$1099 (kan.)

Skridimo datos: 1994 m. birželio 30 d., liepos 1, 3, 7 d.d. Skridimai patogiais LH lėktuvais, grįžimo datos pagal užsakymą. Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

• Išskvėtimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą • Sveikatos ir kelionių draudimus • Persiųsti pinigus ir vaistus giminėms • Keliones lėktuvais bei traukiniais • Keliones pramoginiams laivams • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus • Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

TORONTONT

Anapilio žinios

— Sausio 16, sekmadienį, bus iškilmingai paminėta tragikoli Sausio tryliktoji. 11 v.r. Mišiose su savo vėliavomis dalyvaus Toronto VI. Pūtviu šaulių kuopa, KKK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius ir Toronto skautai.

— Sausio 5 d. palaidotas a.a. Rimas Strimaitis, 54 m. amžiaus. — Sausio 16, sekmadienį, Kanados Katalikiškoji vaikams pagalbos draugija (Catholic Children's Aid Society) švenčia savo gyvavimo šimtmetį. Ta proga Toronto arkivyskupas kviečia visus pasimelsti už tą draugiją bei jos globojamus vaikus.

— Visi norintieji šiais metais priimti Sutvirtinimo sakramentą mūsų parapijoje prašomi registruotis jau dabar klebonijoje. Neuzilgo pas pradėdamos pamokos besiruošiantiems Sutvirtinimo sakramentui. Primenama, kad mūsų lietuviškai parapijai priklausantys ir katalikiškose mokyklose Sutvirtinimo sakramentui besiruošiantys mokiniai turi pilną teisę Sutvirtinimo sakramentą priimti ne su savo klase prie mokyklos esančioje šventovėje, bet mūsų lietuviškoje parapijoje.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.r., o pirmadieniais — nuo 12 v. iki 9 v.v.

— Anapilio knygyne gauta daug naujų lietuviškos muzikos juostelių.

— Anapilis turi daug atliekamų naudotų indų. Sausio 23, sekmadienį, skelbiamas jų indų išpardavimas. Tuo reikalu prašome kreiptis į B. Jurienę tel. 275-8034 arba skambinti į Anapilio raštinę tel. 277-1270.

— Mišios sausio 16, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Aleksandrą Valeskienę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Feliksą Kasparavičių.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos šventovėje sausio 16 d., 11.15 v.r. su šv. Vakariene. Kviečiame dalyvauti.

— Kun. P. Dilyš sausio 17 d. išvyksta į Čikagą patikrinti sveikatos. Grįš į Torontą sausio 25 d. Apie sausio 23 d. pamaldas bus pranešta šventovėje sausio 16 d.

Lietuvų namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 125 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Laimis Likas, Ingrida Likienė ir Darius Sėdūnas iš Vilniaus. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narė D. Keršienė.

— LN valdybos posėdis sausio 13, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Sausio 16, sekmadienį, Lietuvių namuose rengiama Lietuvos dailininko Stasio Ginskio kūrinų paroda. Atidarymas — 12 val. Dail. St. Ginskis yra atvykęs iš Lietuvos, Baltijos-Kanados kultūros pasikeitimo "Baltijos vėjas" kvietimu.

Toje pačioje salėje 2.30 v.p.p., įvyks Kauno teatro aktorės Virginijos Kochanskytės poezijos recitalis "Žodis iš širdies gilumos". Lietuvių namų kultūros komisija visus kviečia dalyvauti susitikime su šiais Lietuvos menininkais.

— Sausio 16, sekmadienį, 1.30 v.p.p. šaukiamas LN vyrų būrio valdybos posėdis seklyčioje. Posėdžio tikslas — pasiruošti metiniam būrio lyderių susirinkimui.

— Naujųjų ateivių susirinkimas įvyks sausio 16, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Kviečiame gausiai dalyvauti.

Aukos Slaugos namams

\$150 — V. Daugėlavicius; \$25 — J. A. Šimkus; K. P. Budrevičius a.a. R. Strimaitis atminimui; \$25 — J. A. Šimkus a.a. A. Dilkaus atminimui. Iš viso Slaugos namų fondo yra \$944,328.13. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

ISNUOMOJAMI vieno miegamojo butai: Stanyryje — \$350 mėnesiui; Wasaga Beach — \$400 mėnesiui. Į nuomos kainą įeina mokesčiai už elektrą ir kt., išskyrus telefoną ir kabelinę televiziją. Skambinti vakarais tel. (705) 428-2105.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Perkant ar paruođant namą, prašau kreiptis į mane. Pirkėjai ir namai suvedami (Home Match) kompiuterio pagalba iki namas bus paruođtas ar pirkėjas į nusipirks. Asmeninė raštiška garantija, kad viskas bus atlika kaip buvo pradžioje. Nemokamas namų įvertinimas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kun. Placidus Barius, OFM, Lietuvos ir Išeivijos lietuvių pranciškonų provincijolas aplankė visus Kanadoje esančius lietuvių vienuolynus ir atliko vizitaciją. Šių metų rudenį vyks trimetinė Šv. Kazimiero lietuvių pranciškonų viceprovincijos kapitula, kurios metu bus renkama ar perrenkama pranciškonų vadovybė.

— Ruošiasi tuoktis Alfredas Janelūnas ir Žibutė Šilinkaitė.

— Sausio 7 d. palaidotas a.a. Antanas Dilkus, 76 m.

— Metinės Gavėnios rekolekcijos mūsų parapijoje vyks kovo 16-20 d.d. Jas praves Vilkauskio dekanas kun. Vytautas Gustaitis.

— Knygos formos kalendorius, kurį spaudai paruošė ir išleido parapijos tarybos finansų sekijos narys St. Prapakas, jau išsiuntinėtus nuolatiniais skaitytojams. Kaledoriaus paštų negavę, gali įsigyti parapijos kioske, kuris veikia kiekvieną sekmadienį iki po paskutinį Mišių.

— KKK moterų dr-jos mūsų parapijos skyriaus susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį, sausio 16 d., po 11.30 v.r. Mišių Parodų salėje. Programoje: dr. O. Gustainienės paskaita tema "Marija kalba žmonėms", loterija ir einaimeji reikalai.

— Profesorius B. Vaškėlis, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius, kurio atvykimo tikslas suporuoti Toronto universitetą su Vytauto Didžiojo universitetu Kaune, susitiks su Toronto lietuviu, o ypač su buvusiais studentais, sausio 14 d., 7.30 v.v. Parodų salėje ir apibūdinys Vytauto Didžiojo universiteto būklę.

— Mišios sausio 16, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. prel. Praną Vaserį, 9.20 v.r. už a.a. Juozą Gegužį, 10.15 v.r. — už a.a. Juozą Baltrušaitį, už a.a. Marcijoną Žilinskį, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

— Mišios sausio 16, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. prel. Praną Vaserį, 9.20 v.r. už a.a. Juozą Gegužį, 10.15 v.r. — už a.a. Juozą Baltrušaitį, už a.a. Marcijoną Žilinskį, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Pagerbdami J. ir P. Butkus jų aukšines vedybų sukakties progą J. L. Lukšos "Tėviškos žiburiai" aukojo \$25.

A. a. Rimo Strimačio atminimui Liuda Morkūnienė "Tėviškos žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Rimo Strimačio atminimui, užjaušdamai žmoną Gražina, dukras ir jų šeimas, Bublikų šeima "Tėviškos žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Petro Skablauskio atminimui vietoje gėlių V. K. Balčiūnai "Tėviškos žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Gertrūdos Jonaitienės atminimui Ona Rimkienė "Tėviškos žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Antano Dilkaus atminimui, Antanas ir Ieva Pūkai "Tėviškos žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Petro Bražuko 3-jų metų mirties prisiminimui Regina Bražukienė "Tėviškos žiburiams" aukojo \$100.

A. a. Gito Beresnevičiaus-Beriaus 2-jų metų tragiškos mirties prisiminimui mama Bronė Beresnevičienė "Tėviškos žiburiams" aukojo \$30.

Adomo Jakšto spaustuovės vajui aukojo: \$100 — J. Prišas; \$50 — V. Ottienė.

Sibiro tremtinių vaikičių mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje aukojo: \$60 — A. Basalykas; \$20 — E. Lorencienė; \$10 — B. Hesas, M. Račys. Nuširdus ačiū. A.S.

Anapilio autoaiktės vajui aukojo: \$50 — H. Adomonis.

IEŠKAU DARBO. Galiu prižiūrėti vaikus, slaugyti senelius bei atlikti visus namų ruošos darbus nuo 8.30 v.r. iki 3 v.p.p. Tel. 535-4242.

IEŠKAU AUKLĖS prižiūrėti 2 metų vaiką dienos metu Jane ir Bloor gatvėje rajone. Skambinti po 6 v.v. tel. 767-9066 Toronto.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, mindštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

Teodoras (Ted) Stanulis

Dailininko Stasio Ginskio paroda, vyks Toronto Lietuvių namuose sausio 16, sekmadienį, nuo 12.00 iki 5 v.p.p. Aliejiniais dažais tapyti Baltijos vaizdai bei natūrmortai gruodžio mėnesį buvo rodomi United Media Arts Studio, Durham, Ontario. Owen Sound miesto laikraštyje "Sun Times" buvo aprašyta jo paroda ir pranešta apie planuojamą centrą "Baltic Canadian Cultural Exchange Centre" (Kanados-Baltijos centras kultūriniais mainais). Centro statybos projektą koordinuoja Durham gyvenantis menininkas Raimundas Rickevičius, kuris tikisi, jog mainų programa gali dominti ne tik baltiečius, bet ir turistus šiame rajone. Šiais metais laikinas centras bus įsteigtas galerijoje Durham mieste.

Toronto lietuvių pensininkų klubas balandžio 17 d. rengia kelionę į Kaliforniją, o liepos 9 d. į Aliaską. Kelionė į Kaliforniją neatidėliojant reikia būtinai įmokėti \$300. Daugiau informacijų teikia Lydiya Balsienė, tel. 766-7724. Valdyba

Toronto Harbourfront Centre kas dveji metai rengiami tarptautiniai teatro festivaliai — du Maurier Ltd. World Stage. 1994 m. balandžio 8-23 d.d. festivalyje dalyvaus 10 teatro grupių iš 7 šalių. Bus vieno spektaklio pasaulinė premjera; penki pastatymai pirmą kartą rodomi Šiaurės Amerikoje; du veikalai — pirmą kartą vaidinami Kanadoje. Festivalis prasidės plačiai žinomo teatro Robert Lepage veikalo "Needles and Opium" pastatymu balandžio 8, penktadienį. Veikalas remiamas Miles Davis trompetės muzika, inkorporuoja Jean Cocteau surrealistinę pasaulį. Nuo festivalio įsisteigimo 1986 m. jame dalyvavo per 500 aktorių, atstovaujančių 65-oms profesionalinėms teatro grupėms ir 20-čiai tautybiui.

Aukos Lietuvai. "Tremtinių grįžimo fondui" Lietuvoje aukojo: \$300 — Stasys Jakaitis; \$50 — Aldona Valienė. Pagalbos fondui "Vaiko tėviškos namai" Lietuvoje aukojo: \$100 — Vita Lapaitienė; \$75 — Dalė Simanavičiūtė. Aukotojams nuširdžiai dėkoja Kanados lietuvių katalikų moterų dr-jos centro valdyba.

Partizanų paminklo statybai Varniuose aukojo: \$200 — A. Reimeikis; \$175 — Kanados lietuvių fondas; \$130 — V. Chainauskas; V. Grudzys, J. H. Lindeman; \$100 — A. Borcheratas, S. Čeponis, S. ir J. Jokubaičiai, K. Juzumas, G. ir H. Lapai, J. Paškevičius, S. ir S. Rakšai; \$50 — A. Brazys, S. Dabkus, J. Sulcas.

Lietuvos gen. konsulas H. Lapas nuširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie Varnių apylinkės žuvusių mūsų partizanų įamžinimo.

Atitaisymas. "TŽ" 50-51 nr. 18 psl. po nuotrauka turi būti "Nuotr. Rimos Zubaitės". Pastaroji yra Lietuvos konsulato Kanadoje vedėja.

Medžiotojų ir žūklautojų klubas "TAURAS" maloniai kviečia į TRADICINĮ METINĮ BALIŲ

PROGRAMOJE: Toronto lietuvių vyrų choras "Aras". Žvėrienos vakarienė su vynu. Šokiams gros "V&V estradinė muzika" (ėjimas \$20. Pakvietimai gaunami Lietuvių namų popietėse, pas J. Šimkų tel. 231-9425, V. Drešerio draudos įstaigoje tel. 233-3334, pas klubo narius, Lietuvių namų raštinėje tel. 532-3311 ir prie įėjimo. Rengėjai

Mūsų draugams lietuvių bendruomenėje Su malonumu pranešam, kad nuo 1994 m. sausio 1, ALGIS MEDELIS prisijungia prie mūsų kaip savarankiškas kelionių specialistas mūsų naujoje Bloor gatvės įstaigoje. Aplankykite mus sausio 29-30 d.d. (šeštadienį ir sekmadienį) tarp 11 v.r. ir 4 v.p.p. (OPEN HOUSE), išgerti puodėlį kavos, pasikalbėti su A. Medeliu, jo bendradarbiais ir susipažinti su 1994 metų kelionių programomis.

Medžiotojų ir žūklautojų klubas "TAURAS" maloniai kviečia į TRADICINĮ METINĮ BALIŲ

PROGRAMOJE: Toronto lietuvių vyrų choras "Aras". Žvėrienos vakarienė su vynu. Šokiams gros "V&V estradinė muzika" (ėjimas \$20. Pakvietimai gaunami Lietuvių namų popietėse, pas J. Šimkų tel. 231-9425, V. Drešerio draudos įstaigoje tel. 233-3334, pas klubo narius, Lietuvių namų raštinėje tel. 532-3311 ir prie įėjimo. Rengėjai

Medžiotojų ir žūklautojų klubas "TAURAS" maloniai kviečia į TRADICINĮ METINĮ BALIŲ

PROGRAMOJE: Toronto lietuvių vyrų choras "Aras". Žvėrienos vakarienė su vynu. Šokiams gros "V&V estradinė muzika" (ėjimas \$20. Pakvietimai gaunami Lietuvių namų popietėse, pas J. Šimkų tel. 231-9425, V. Drešerio draudos įstaigoje tel. 233-3334, pas klubo narius, Lietuvių namų raštinėje tel. 532-3311 ir prie įėjimo. Rengėjai

Medžiotojų ir žūklautojų klubas "TAURAS" maloniai kviečia į TRADICINĮ METINĮ BALIŲ

PROGRAMOJE: Toronto lietuvių vyrų choras "Aras". Žvėrienos vakarienė su vynu. Šokiams gros "V&V estradinė muzika" (ėjimas \$20. Pakvietimai gaunami Lietuvių namų popietėse, pas J. Šimkų tel. 231-9425, V. Drešerio draudos įstaigoje tel. 233-3334, pas klubo narius, Lietuvių namų raštinėje tel. 532-3311 ir prie įėjimo. Rengėjai

Medžiotojų ir žūklautojų klubas "TAURAS" maloniai kviečia į TRADICINĮ METINĮ BALIŲ

Š.m. sausio 16, sekmadienį, 2.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose rengiamas Kauno teatro aktorės VIRGINIJOS KOCHANSKYTĖS poezijos recitalis "Žodis iš širdies".

(ėjimas — \$7.

Visus kviečia dalyvauti

Lietuvių namų kultūros komisija

Maloniai kviečiame visuomenę atsilankyti į GEDIMINO VAGNORIAUS PRANEŠIMUS:

Hamiltono šeštadieninėje mokykloje sausio 15, šeštadienį, nuo 9.30 v.r., lankysis mokykloje ir kartu su mokiniais paminės sausio 13 d. įvykius.

St. Catharines, sausio 15, šeštadienį, 12 v. per pietus privačiuose namuose;

Hamiltono, sausio 16, sekmadienį, Sausio 13 Krivinojo sekmadienio minėjimas: Mišios 10.30 v.r. ir pranešimas visuomenei 11.45 v.r. Jaunimo centro salėje, 58 Dundurn St.

Toronto, sausio 16, sekmadienį, 4 v.p.p., Lietuvių namų didžiojoje salėje, 1573 Bloor St. West.

Delhi, sausio 23, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje tuojau po 11 v.r. Mišių.

Londono, sausio 23, sekmadienį, 3 v.p.p., Šiluvos Marijos parapijos patalpose.

Otavoje, sausio 24, pirmadienio vakare.

Gediminas Vagnorius, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas, Vytautui Landsbergiui vadovaujant Aukščiausiąjai tarybai, 1991 m. sausio 13 naktį, sovietų tankams riedant Vilniaus gatvėmis perėmęs atsakingas premjero pareigas, dabartinis Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių didžiausios opozicinės partijos) vykdomasis pirmininkas. Šia proga bus prisiminti Sausio 13 Krivinojo sekmadienio įvykiai.

Rengia Tėvynės sąjungos skyrius Kanadoje

Lietuvos atsargos karininkų sąjunga, minėdama Lietuvos kariuomenės 75-erių metų atkūrimo sukaktį, specialiu puošniu diplomu išvaizdos "Paminėjimo raštu" apdovanojo "Tėviškos žiburius" "už nuopelnus stiprinant Lietuvos nepriklausomybę, jos ginkluotąsias pajėgas". Žurnalo "Kardas" redakcijos vardu pasirašė A. Maliūnis, E. Vengiauskas ir A. Martinionis. Už skirtą dėmesį dėkoja "TŽ".

Trimėnesinio žurnalo "Kardas" redakcija Lietuvoje kreipėsi į "TŽ" redakciją, prašydama paskelbti, kad tai istorinis tautinės minties žurnalas, atspindintis įvairius mūsų tautos istorijos laikotarpius. "Skaitai 'Kardą' ir prisimeni mūsų kovas, laimėjimus, kančias, sovietmečio tragediją, naują Lietuvos atgimimą..." — rašo laiške. Metinė prenumerata — 15 JAV dol. Adresas: "Kardas", Box 1847, 2043 Vilnius 43, Lietuva. Atstovai Kanadoje — J. Šiaučiulis Montrealyje. Be to, "Kardo" redakcija norėtų reguliariai gauti "Tėviškos žiburius". Jei kas ryžtųsi užsakyti juos "Kardui", temalą neįrašyti į "TŽ" administracijai. Metinė "TŽ" prenumerata — \$38.00 (paprastu paštu), \$115.00 — oro paštu.

Winnipegas — a.a. Vytauto Dargūzo atminimui: \$65 — B. G. Varneil; \$50 — V. Zavadskienė; \$30 — V. E. Januška; \$20 — T. J. Timmerman; \$10 — E. Federas, L. Bartinkas.

Hamiltonas — a.a. S. Remeikaitės atminimui: \$100 — S. Kačinskis; Petro Armona 70 metų sukakties proga: po \$25 — Pranas Sakalas, Alfonsas Pilipavičius, Motiejus Jonikas, J. G. Skaistys, Zenonas Čekauskas, Pranas Šiulis, N.N.

Torontas — už vaikaitį Matą Juozą Sungailą \$100 įnešė dr. P. Lukoševičius; a.a. Erikos Šernienės atminimui: \$50 — Alg. Pacevičius, J. E. Čuplinskai, I. P. Lukoševičiai, W. Dauginis, Balticord Inc.; \$20 — P. Šimkus, I. Vibrienė, P. B. Sapliai, H. Stepatis, M. Vasiliauskas; \$15 — O. L. Garbaliuskai.

Visiems aukotojams nuširdi padėka. KLF

1994 m. vasario 5, šeštadienį, 6 val.vak., Toronto Lietuvių namuose, (1573 Bloor St.W.)

IEŠKAU vaikui auklės, kuri gyventų kartu. Skambinti tel. 660-4534.

ATLIEKAME vidaus dažymo, san technikos (plumbing) bei kitus darbus, klojame plyteles. Skambinti Petriui Brasui, tel. 545-8868.

LIETUVIŠKAI šeimai Mississauga reikalinga prityrusi auklė prižiūrėti 3 vaikus bei atlikti namų ruošos darbus, galinti gyventi kartu. Skambinti tel. 848-4279.

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI

Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytaui ar Genai Kairiams ir atsiųsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

MONTREALQUE

Bernelių Mišios AV šventovėje buvo atnašaujamos Kūčių vidurnaktyje. Pusę valandos prieš Mišias ir per Mišias parapijos choras ir solistai Gina Čapkauskienė bei Antanas Keblys atliko puikų kalėdinių giesmių koncertą. Chorui vadovavo ir solistams vargonais pritarė muz. Aleksandras Stankevičius. Programą paruošė Antanas Mickus. Mišias aukojo klebonas kun. Juozas Aranauskas, su kunigais: Stasiu Šileika, Kazimieru Ambrasu, SJ, ir J. Lipska. Pamokslą pasakė ir šia proga parapijiečius pasveikino klebonas. Šventovė buvo artipilnė. Ypač daug buvo buvusių montrealiečių, suvažiuosiusi aplankyti čia pasilikusių artimųjų. Po pamaldų dauguma susirinko į parapijos salę pasisveikinti, susitikti su pažįstamais ir pasivašinti vynu, kava ir pyragaičiais.

Kauno mergaitių vokalinis ansamblis "Pastorale" koncertavo daugelyje šio žemumo miestų. Į Montrealį jos neužsuko. Todėl "Rūtos" klubas, gavęs jų koncerto Šv. Jurgio lietuvių parapijos

šventovėje, Norwood, Mass., darytą vaizdą, gruodžio 22 d. rodė savo narius. Visi žiūrovai su ypatingu dėmesiu ir susižavėjimu sekė mergaitių giesmes ir dainas.

Kun. K. Ambrasas, SJ, gruodžio 29 d. išskrido į Jėzuitų suvažiavimą Vilniuje.

AV parapijiečių metinis susirinkimas bus sausio 16 d. po pamaldų parapijos salėje. Susirinkimui pasibaigus, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. B. Vaškėlis padarys pranešimą.

Montrealio lietuvių aukšnio amžiaus klubas "Rūta" šaukia metinį susirinkimą sausio 26, trečiadienį, 1 val. p.p. seselių namuose. Bus valdybos ir revizijos komisijos pranešimai ir po vieną jų narių pririnkimas.

A.a. Jonas Naujokas, 66 m. amžiaus, mirė gruodžio 17 d. Palaidotas gruodžio 20 d. Mount Royal kapinėse. Liūdi žmona, trys dukterys, sesuo, du broliai ir jų šeimos bei kiti artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H4E 1L7

Tel. 722-3545 FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	4.00%	Taupyimo — special.	1.50%
Certifikatus 2 m. —	4.75%	Taupyimo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m. —	5.00%	Taupyimo — kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	3.25%	RRIF—RRSP — 1 m.term.	4.00%
180 d. - 364 d.	3.00%	RRIF—RRSP — 2 m.term.	4.75%
120 d. - 179 d.	3.00%	RRIF—RRSP — 3 m.term.	5.00%
60 d. - 119 d.	2.75%	RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	2.00%		